

Mål och budget 2017-19

Liberal väg framåt

För ett grönt Uppsala med
välskötta finanser och en
skola i världsklass

Liberalerna

Innehåll

1. Vision	4
2. Politisk plattform	5
3. Mål och uppdrag för nämnder och styrelser	7
4. Så här styrs Uppsala kommun	17
5. Omvärld och förutsättningar	21
5.1 De ekonomiska ramarna 2017-2019	26
5.2 Finansiella mål	26
5.3 Investeringar.....	28
6. Nämnder	31
6.1 Kommunstyrelsen.....	31
6.2 Stadsbyggnad.....	39
6.2.1 Gatu- och samhällsmiljönämnden	44
6.2.2 Plan- och byggnadsnämnden.....	45
6.2.3 Miljö- och hälsoskydds nämnden	46
6.2.4 Räddningsnämnden.....	47
6.2.5 Namngivningsnämnden.....	49
6.3 Utbildning och arbete, samt kultur, idrott och fritid	50
6.3.1 Utbildningsnämnden	56
6.3.2 Arbetsmarknadsnämnden	57
6.3.3 Kulturnämnden	58
6.3.4 Idrott- och fritidsnämnden	59
6.4 Vård och omsorg	60
6.4.1 Äldrenämnden.....	64
6.4.2 Omsorgsnämnden	65
6.4.3 Socialnämnden	66
6.4.4 Överförmyndarnämnden	67
7. Ägardirektiv, avkastningskrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen	68
Bilagor	84
Bilaga 1 Resultaträkning - budget 2017 samt plan för 2018-19	84
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2016 samt plan 2017-19.....	85
Bilaga 4a Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2016.....	88
Bilaga 4b Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2017	89
Bilaga 4c Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2018.....	90

Bilaga 4d Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2019	90
Bilaga 5 Budget för överförmyndarnämnden 2017 samt plan för 2018-2019.....	92
Bilaga 6 Budget för räddningsnämnden 2017 samt plan för 2018-2019	93
Bilaga 7 Specifikation - pedagogisk verksamhet	94
Bilaga 8 Specifikation - Vård- och omsorgsverksamhet	95
Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2016-2019	97
Bilaga 10 Avgifter och taxor.....	103
Bilaga 11 Investeringar	104
Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen	106
Bilaga 14 Uppföljningsplan 2017	108

1. Vision

I Liberalernas Uppsala sätts människan i centrum. Med utbildning, egen försörjning och god samhällsservice ges individen möjlighet att växa och ta makt över sitt eget liv och sin framtid. Den kommunala förvaltningen präglas av rättssäkerhet och effektivitet. Näringslivet, universiteten och civilsamhället frodas och kommunens politiska beslut främjar en god hållbar utveckling i Uppsala kommun.

Ett liberalt Uppsala

Uppsala kommun är en del av Sveriges mest dynamiska region. Uppsalas attraktionsförmåga är en kombination av det historiska arvet och ambitionen att vara en kommun med handlingskraft och framtidsvisioner.

Vår liberala idé för Uppsala kommun är att alla elever ska lyckas i skolan, att sysselsättningen ska öka, att äldre ska trivas, att företagen ska blomstra och att de enskilda individerna ska mötas av den bästa servicen. Den liberala ledstjärnan är hög kvalitet och ett hållbart jämställt samhälle. Det kräver tydliga politiska mål och kontinuerlig uppföljning, utvärdering och utveckling.

Vi liberaler är mycket positiva till att Uppsala kommun är en del av den europeiska gemenskapen och därför vill vi att Uppsala kommun ska konkretisera och förverkliga EU:s strategi för 2020 (EU 2020). Det är viktigt att våra visioner och mål stämmer överens med den europeiska gemenskapens strategi. EU 2020 innebär till exempel att arbetet med jämställdhet ska genomsyra alla verksamheter. Effekterna av de beslut som fattas i nämnder och styrelser bidrar till att stärka Uppsala kommuns position i regionen och utvecklas till en tydlig tillväxtregion i Europa.

Vårt liberala arbete utgår från medborgarnas bästa och deras förväntningar på oss politiker. Vi ska leva upp till dessa förväntningar och bidra till Uppsalas fortsatt positiva tillväxt som leder till en hållbar utveckling med ett inkluderande samhälle.

Liberalernas satsningar i Mål och budget 2017

Allt börjar med en bra skola. Därför är och förblir utbildning Liberalernas huvudfokus. I Uppsala satsar vi i år ca 4,7 miljarder på skolan, 22 miljoner mer än de rödgröna. På riksdagsnivå satsar Liberalerna 43 miljarder över 4 år. En regering med stark inflytande från Liberalerna skulle alltså innebära ca 600 miljoner mer för Uppsalas skolor. Både lokalt och nationellt gör vi satsningar på LSS, jobbskapande åtgärder och civilsamhället, vilket är viktigt för ett fungerande välfärdssamhälle. Utgångspunkten för vår Mål och budget 2017 är budget i balans och välskötta finanser. Varje skattekrona ska användas smart och effektivt och våra kostnader måste anpassas till jämförbara kommuners. Förväntat resultat i vårt förslag till budget är 345 miljoner kronor, vilket möjliggör en skattesänkning med 30 öre och ger då ett resultat på 210 miljoner, dvs. 2% av kommunbidraget efter en skattesänkning.

Mohamad Hassan
Kommunalråd och gruppledare för Liberalerna

2. Politisk plattform

Liberalerna

Liberalerna är Sveriges och Uppsalas liberala parti. Vi tar strid för varje människas frihet att forma och ta ansvar för sitt eget liv. Det har liberaler gjort i århundraden och vårt arbete fortsätter för att identifiera, bekämpa och riva hinder för Uppsalabornas frihet. För att Uppsala ska kunna ha fortsatt höga ambitioner för välfärden behövs socialliberala reformer på flera områden. Vi behöver skapa jämlika förutsättningar för människor att förändra och påverka sin livssituation; socialliberala reformer ska underlätta för de som har det svårast. Allra viktigast är en skola som genomsyras av kunskap och bildning, och som har höga ambitioner för alla. För att alla människor ska känna trygghet när förändringarna i samhället går allt snabbare behövs en socialliberal politik för stabila välfärdssystem som ger stöd och nya livschanser åt individen.

Genom en rörlig ekonomi, en mer dynamisk arbetsmarknad och ett mer gynnsamt klimat för entreprenörer och företagare växer förutsättningarna för att finansiera vår gemensamma välfärd.

Det liberala samhällsbygget vilar på tre pelare: andlig frihet, materiell frihet och solidaritet:

- Andlig frihet innebär rätten att hysa och uttrycka politiska, sekulära, religiösa och andra övertygelser. Det viktigaste sättet att trygga den andliga friheten är demokratin. Den bygger på politisk frihet, allmän rösträtt och rättssäkerhet.
- Materiell frihet innebär rätten att välja yrke, konsumtion, bosättning och livsstil. Det viktigaste sättet att trygga den materiella friheten är marknadsekonomin. Den bygger på enskilt ägande och närings- och avtalsfrihet. Konsumenternas val styr produktionen. Marknadsekonomin är det enda ekonomiska system som går att förena med demokrati.
- Solidaritet handlar om människors omsorg om andra människors välbefinnande och livschanser. Insikten om de sämst ställdas villkor är alltid en viktig utgångspunkt för vårt arbete. I ett liberalt välfärdssamhälle bidrar stat, kommuner och frivilliga gemenskaper till alla människors trygghet och förankringar. Välfärdspolitikens viktigaste uppgifter är att bidra till människors rätt till självbestämmande, till att deras grundläggande behov tillgodoses och till att nya möjligheter ges till dem som annars skulle ha få livschanser.

Alliansen

Tillsammans med M, C och KD bildar Liberalerna Alliansen. Detta är våra gemensamma framtidsvisioner för Uppsala.

Fler jobb

Vi har en infrastruktur som säkrar Uppsalas tillväxt och ett bra företagsklimat som attraherar nya företag och som gör det enkelt för företag att växa och anställa. I Uppsala ska det finnas välutbildad arbetskraft som tillgodoser företagens behov av kunskap och spetskompetens.

Högre kvalitet i välfärden

När vi säkerställer att Uppsala har den kreativa, tekniska och kunskapsmässiga möjligheten att fortsätta skapa ännu fler jobb säkerställer vi också en utökad välfärd och högre kvalitet i densamma. Vi säger ja till valfrihet, mångfald och utveckling. Medarbetarna i välfärden har bra villkor och väljer att arbeta i Uppsala före andra kommuner. Heltid är en möjlighet och arbetsuppgifterna utmanande och utvecklande.

En hög byggtakt - minst 3000 nya bostäder per år

Uppsala är en kommun i rörelse som välkomnar nya Uppsalabor. Det måste bli enklare att flytta hit och att byta bostad. Rörligheten på bostadsmarknaden i Uppsala måste öka. Uppsala kommun ska ha en spännande arkitektur och klimatsmarta bostäder. Vi vill fortsätta utveckla Uppsala genom fler bostadsrätter, äganderätter och hyresrätter.

Världens bästa miljö- och klimatpolitik

Efter att ha belönats med utmärkelsen årets klimatstad 2013 tar vi steget vidare. Uppsala ska nå klimatneutralitet, 100 % ekologisk mat i kommunfinansierade verksamheter samt vara en kommun med ren luft, rent vatten och bra livsmedel. Sverige är ett föregångsland i världen och Uppsala är Sveriges bästa kommun på miljö- och klimatfrågor. En hållbar utveckling kräver tillväxt. Vi förenar tillväxt och ansvar för miljö- och klimat.

Ordning och reda i ekonomin

Fler jobb, fortsatt inflyttning och ansvarsfulla politiska beslut ger ordning och reda i ekonomin. Vi vill investera i tillväxt och skapa trygghet för företagen att fortsätta investera i Uppsala. Vi lovar inga reformer som inte är finansierade och vi håller vad vi lovar.

En kunskapsregion

Uppsala är en kunskapsregion där morgondagens export utvecklas och dit forskare och entreprenörer söker sig för att finna synergier och utveckla produkter och idéer. Uppsalas skolor har ett bra samarbete med universiteten. Tillsammans finner de sätt att upprätthålla alla elevers lust att lära hela skolgången. Ingen lämnas utanför eller efter i skolan.

En attraktiv och hälsosam kommun

För att kunna locka fler människor till vår kunskapsregion och skapa fler jobb som genererar en ännu bättre välfärd måste Uppsala vara en kommun i framkant. I Uppsala finns framtidens upplevelser. Här finns kultur med spets- och vidd, idrottsanläggningar för elit- och breddutövare samt evenemangsarenor som lockar människor och tillställningar från hela världen. I Uppsala lever människor ett långt och bra liv. Naturen och de gröna upplevelserna är en viktig del av Uppsalabornas arbets- och fritidsliv. Tillgången till bra mat och matupplevelser är vida kända. Uppsalaborna reser klimatsmart och har en hälsosam livsstil.

3. Mål och uppdrag för nämnder och styrelser

Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag.

Kommunfullmäktiges nio inriktningsmål styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Varje inriktningsmål förstärks med tidsbegränsade uppdrag, som kan vara för alla eller nämnd- och styrelsespecifika. Om inte annat anges gäller uppdragen samtliga nämnder och styrelser. För att följa kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål.

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och social trygghet. När fler Uppsalabor kommer i arbete, förbättras också förutsättningarna för att trygga välfärden för invånarna. En hållbar och välskött ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Skattepengarna ska användas efter noggrant övervägande och med respekt för att det är medborgarnas pengar. Uppsala är en kommun där företag ges förutsättningar att starta och växa. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Uppsala bidrar till klimatomställningen genom att fasa ut fossila värdepapper. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Uppdrag

- Säkerställa att nettokostnadsutvecklingen i snitt inte överstiger 2,5 %
- Genomföra jämställdhetsbudgetering i syfte att öka jämställdheten i befintlig verksamhet och i kommande investeringar. (KS)
- Genomföra en översyn och ta fram åtgärder för att säkerställa att verksamheterna inom barn- och ungdomsområdet har rätt ersättning. (KS, SCN, UBN, OSN)
- Följa upp och kvalitetssäkra upphandlade tjänster mot avtal, med kontinuerligt metodval över tid, och agera på rapporterade brister.

Uppsala är nyskapande och utmanande. Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Civilsamhällets engagemang tas tillvara och uppmuntras. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Grön affärsutveckling främjas.

Uppdrag

- Ta fram nyckeltal som mäter servicenivån för den enskilde medborgaren, civilsamhället och företagare i kontakter med kommunen. Med detta som utgångspunkt genomföra jämförelser över tid och förbättra servicenivån. (KS)
- Fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid. (IFN, KTN, UBN)
- Genomföra en översyn av behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden, exempelvis ett kulturcenter i Gränby och ett Dansens hus. (KTN)
- Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun. (GSN)
- Intensifiera arbetet för att fyrspår ska byggas. (KS)
- Uppsala ska utvecklas till en av landets främsta idrottskommuner för både bredd- och elitidrott. Infrastrukturen ska vara modern, ändamålsenlig och driftsäker. (KS, IFN)

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt samtidigt som sociala klyftor minskar och ekosystem ska bevaras och stärkas. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Det offentliga rummet görs tillgängligt för alla Uppsalabor. Uppsala ska vara i framkant i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bl.a. transporter, byggande, energi och livsmedel. Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad. Det egna markinnehavet ska säkra en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling som tar hänsyn till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. Vid eventuell exploatering av värdefull natur och åkermark bör det kompenseras genom exempelvis naturvårdsinsatser i andra områden. Uppsalas vatten, naturområden och parker håller hög kvalitet och finns nära invånarna.

Uppdrag

- Inventera ur ett långsiktigt exploateringsperspektiv strategiskt intressanta markområden som inte är lämpade för bostäder eller kontor men som kan vikas åt föreningar och organisationer. (KS)
- Inrätta naturreservat i Stabby backe. (KS)
- Säkerställ att de nya idrottsanläggningarnas behov av parkeringsplatser tillgodoses. (KS, PBN, IFN, GSN, Uppsala parkerings AB)
- Utveckla strategin för markförvärv.
- Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro.
- Ta fram en lokalförsörjningsplan för räddningstjänsten.
- Öka återvinningen och en säker återanvändning.
- Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.
- Samordna den särskilda kollektivtrafiken med hänsyn tagen till individen. (OSN, UBN och GSN)
- Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet. (KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)
- Utred för- och nackdelar med att låta andra aktörer investera, bygga och drifva lokaler. (KS, UBN, KTN, IFN, Sport- och rekreationsfastigheter, Uppsalahem, IHUS, UKFAB och Skolfastigheter)
- Utveckla och samordna drift och underhåll av skolgårdar. (GSN, UBN och Skolfastigheter)
- Inrätta fler handikapparkeringar i centrala Uppsala (GSN)
- Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas vid namngivning av kvarter, gator och torg. (NGN)
- Avsätt 1 % av kommunala bygginvesteringar i Uppsala kommun till offentlig konst och uppmuntra privata aktörer att göra detsamma. (KS)

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i flickors och pojkars utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration.

Uppdrag

- Inrätta *Enheten för civilsamhället* för att förenkla för civilsamhället att söka kommunala medel. (KS)
- Satsa på främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga. (KS, SCN, OSN, AMN, UBN, KTN och IFN)
- Införa en kulturgaranti för barn och unga 0-19 år. (KTN och UBN)
- Stödja det preventiva arbetet mot ANTD-S (alkohol, narkotika, tobak, droger och spel). (MHN, SCN)
- Utveckla trafiksäkerhetsarbetet kring förskolor och skolor. (UBN och GSN)
- Höj kvaliteten på motionsspår för sommar- och vintersport och utveckla information för förbättrad tillgänglighet till enskilda spår och möjligheter att ta sig mellan olika spår. (IFN, GSN)
- Höja kvaliteten på fritids, i fritidsklubbar och fritidsgårdar och utreda behoven av att etablera nya fritidsklubbar i områden med brist på öppen fritidsverksamhet, samt utöka barns möjlighet att delta i sportis som alternativ till fritids. (KTN, UBN)

Uppsala kommun möter den förväntade befolkningsökningen genom att skapa förutsättningar för att det byggs 3000 nya bostäder och tillkommer 2000 nya arbetsplatser årligen, där ungdomars möjlighet till jobb och bostad säkras. Uppsala har en god blandning av verksamhetsmiljöer och en flexibel bostadsmarknad med mångfald i utbudet, i täta och blandade miljöer. Den nya bostadsförmedlingen stärker kommunens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. En ökad andel hyresrätter i olika prisklasser möjliggör för fler att skaffa eget boende. En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva branscherna, vilket ger förutsättningar för utveckling av bygg-, service- och tjänstenäringsar. Nya insatser och innovativa lösningar utvecklas för personer som står långt från arbetsmarknaden. Mottagare av försörjningsstöd till följd av arbetslöshet aktiveras skyndsamt genom lämpliga arbetsmarknadsåtgärder eller utbildningsinsatser. Att ställa sociala krav i upphandling är ett sätt för kommunen att öka sysselsättningsgrad och social integration. Förutsättningar skapas för att kompetensen hos fler personer med funktionsnedsättning tas tillvara genom anställning eller annan sysselsättning.

Uppdrag

- Öka byggandet av flerfamiljshus i kransorter. (KS och USAB)
- Kommunen tar tillsammans med näringslivet fram ett program för att skapa förutsättningar för 70 000 nya jobb till 2050. (KS)
- Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala. (PBN och KS)
- Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning. (AMN)
- Väsentligt minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar. (UBN, AMN, SCN och OSN)
- Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv. (AMN)
- Personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska erbjudas välfärdsjobb. (AMN)
- I familjer som uppbär försörjningsstöd ska barn och skolungdomar under 21 år få undanta alla sina arbetsinkomster. (AMN)
- Anställ fler personer med funktionsnedsättning i kommunen och ställ krav på upphandlad verksamhet. (KS)

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från evidens och beprövad erfarenhet. Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen, men alla ska utmanas till sin fulla potential. Elever ges förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö. Oavsett ålder ges förutsättningar för ständig utveckling, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En skola som kompenserar för olika förutsättningar och bakgrund, som bostadsområde och sociala förhållanden, är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Samtidigt värnas det fria skolvalet och elever och föräldrars rätt att själva välja skola.

Uppdrag

- Öka personaltätheten och andelen förskollärare i förskolan. (UBN)
- Återinför 30 timmars förskola för barn till arbetslösa och föräldralediga. (UBN)
- Särskilt bevaka barn med funktionsnedsättnings möjlighet till god utbildning och fritids. (UBN)
- Asylsökande mellan 18 och 20 år ska ha rätt att läsa på SPRINT på gymnasiet. (KS, UBN)
- Inför möjlighet att inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen läsa in kompetens för bristyrken (yrkesutbildningar) oavsett tidigare utbildning. (AMN)
- Inrätta en pedagogisk forsknings- och utvecklingsenhet. (UBN)
- Minska arbetsbelastningen för lärare, bland annat genom att centralisera rättningen av de nationella proven. (UBN)
- Fortsätt utbyggnaden av lektorat, förstelärare och förste förskollärare. (KS, UBN)
- Höj lönerna för skickliga lärare och öka lönespridningen. (KS, UBN)
- Socialsekreterare ska vara placerade på skolor där behovet finns. (SCN, UBN)
- Inför ett särskilt kvalitetsutvecklingsuppdrag för lågstadiet. (UBN)
- Alla barn med annat modersmål än svenska ska ha rätt till modersmålsstöd på förskolan. (KS, UBN)
- Rektorer på kommunala skolor ska ha mandat att sätta lärarlöner som avspeglar det pedagogiska uppdraget. (UBN)
- Stärk attraktiviteten hos lärlingsutbildningarna, yrkesprogrammen och yrkesutbildningarna. (UBN, AMN)
- Utarbeta riktlinjer för bedömning av rätten till tilläggsbelopp. (UBN)

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Stöd, service, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov, förutsättningar och önskemål. Individens egna resurser är utgångspunkten. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att utjämna klyftorna. Individer och grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks. Äldre har möjlighet att leva ett gott liv, i trygghet och oberoende. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag

- ”En väg in” - varje person som är berättigad till kommunal service enligt lagstiftning i enlighet med LSS ska tilldelas ett ombud som sköter kontakter med övriga handläggare för att se till att det stödbehov som finns tillgodoses och att insatser samordnas. Fokus ska ligga på att skapa långsiktigt fungerande lösningar och att avlasta den enskilde och dess närstående. (OSN)
- Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)
- Vidta åtgärder för att tillgodose önskemål om att få delta i kultur- och fritidsaktiviteter i enlighet med LSS för den som bor i bostad med särskild service. (OSN)
- Utveckla det förbyggande arbetet för psykisk hälsa. (OSN, SCN, ÄLN)
- Utveckla de särskilda boendeformerna och eliminera köerna till bostäder enligt SoL och LSS. (KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)
- Digital teknik och välfärdsteknologi kan effektivisera arbetet och öka tillgängligheten, självständigheten och tryggheten. (ÄLN, OSN, SCN)
- Kvalitetssäkra myndighetsutövningen. Den ska vara rättsäker och effektiv. Beakta särskilt myndighetsutövning gällande personlig assistans och handläggning av barnärenden. (OSN, SCN, ÄLN, ÖFN)
- Hjälpmedel för den enskilde ska svara mot behov och öka självständigheten. (OSN, ÄLN, SCN)
- Inrätta ett lånetek för fritidshjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. (OSN)
- Säkerställa att gode män, förvaltare och förmyndare har relevanta kunskaper och goda förutsättningar att kunna genomföra sina respektive uppdrag med hög kvalitet. (ÖFN)
- Se över dagens modell för rekrytering av familjer till jour- och familjehem och föreslå sätt att göra det viktiga uppdraget mer attraktivt. (SCN)
- Utveckla samverkan med region Uppsala och civilsamhället kring hemlösa personer. (SCN)

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa som utgångspunkt. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Uppsalas invånare är delaktiga och har inflytande. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande medborgardialog. Kommunen verkar för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. Särskild hänsyn ska tas till barns- och ungdomars perspektiv. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett starkt partnerskap mellan flera aktörer bidrar till samhällsutvecklingen.

Uppdrag

- Införa öppna nämndsammanträden i alla nämnder där det är lämpligt.
- Skrivelser till kommunens nämnder ska i den mån det är möjligt tas upp i nämnderna.
- Öka valdeltagande i områden med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)
- Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering och felanmälan. (KS)
- Utveckla effektiva och innovativa former för medborgar- och brukardialog. (KS)
- Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa, inom fler områden. (KS)
- Öka dialogen med medborgarna kring namngivning av kvarter, gator och torg. (NGN)

Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta kommunens invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Brukare och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Uppdrag

- Underlätta möjligheten att göra karriär - inrätta karriärtjänster inom exempelvis vuxenutbildning, socialtjänst och förskola.
- Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.
- Fortsätta genomförandet av heltidsreformen.
- Förbättra arbetsmiljön inom socialtjänst, vård och omsorg för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare. (OSN, SCN och ÄLN)
- Motverka uppdelade arbetspass, så kallade delade turer. (ÄLN och OSN)
- Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken.
- Verka som föregångare bland arbetsgivare i Uppsala kommun och i ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete.
- Införa en friskvårdstimme per vecka för kommunens medarbetare.

4. Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda medborgarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånaren. Uppsala kommun arbetar med detta förhållningssätt under devisen "Ett Uppsala - en kommun".

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning. Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och styrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. De ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämndernas olika roller

I Uppsala kommun har vissa nämnder en så kallad systemägarroll, andra nämnder har även en utförarroll (kommunal egenregi) som exempelvis utbildningsnämnden. Systemledarrollen innebär att ansvara för att kommunen lever upp till sitt välfärdsåtagande oberoende av om verksamheten utförs av kommun eller av enskilda utförare genom att ställa krav, bereda ekonomiska förutsättningar och följa upp och utvärdera verksamheten.

Den kommunala egenregin ska erbjuda kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet. Många nämnder har också ett omfattande myndighetsansvar gentemot enskild. Uppsala är värdkommun för två kommungemensamma nämnder; överförmyndarnämnd och räddningsnämnd. I samråd med medverkande kommuner har Uppsala som värdkommun att fastställa Mål och budget för de gemensamma nämnderna.

Bolag

De kommunala bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad bolagsordning och ägardirektiv. Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen. Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen samt avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt bolagskoncernens utveckling.

Externa utförare

Delar av den kommunalt finansierade verksamheten produceras av externa utförare såsom företag, stiftelser och ideella organisationer. Med undantag för de fristående skolorna (se vidare nedan), ska dessa bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering. I samband med att Mål och budget tas ett särskilt program med mål och riktlinjer för såväl privata utförare av kommunala tjänster som egenregi fram. Programmet ska garantera insyn och transparens i beslutsprocesser samt skapa förutsägbarhet och stabila förutsättningar för såväl externa utförare som för egenregi utifrån bland annat samordningsfördelar, effektivitet och affärsmässighet.

Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet inom kommunen. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska som lägst motsvara självkostnaden för den kommunala utbildningsverksamheten.

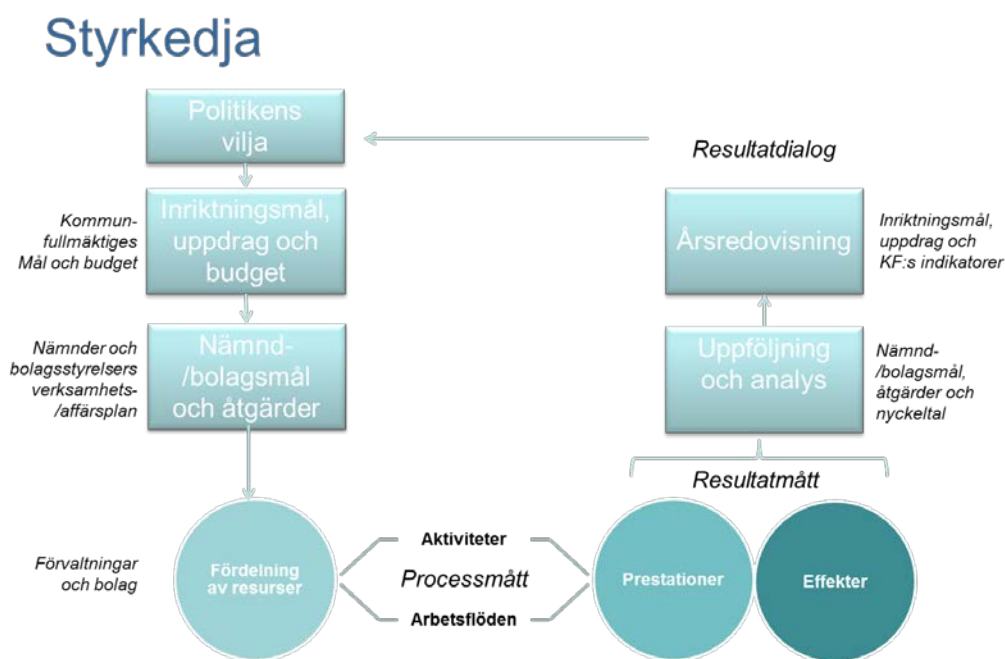
Mål och budget

Kommunallagen anger att kommuner och landsting varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala ska kommunfullmäktige fastställa Mål och budget i juni, som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. Mål och budget sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds ärendet. Arbetet innefattar bland annat en analysfas och det så kallade strategiska seminariet där förstroendevalda i majoritetsställning redogör för sina politiska prioriteringar samt de utmaningar som kommunen med dess nämnder och styrelser har att hantera inom de kommande 5 till 10 åren. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål strävar mot att inom de ekonomiska ramarna skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Inriktningsmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige inriktningsmålen.

Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och ska omsätta dem i praktisk handling. Det görs genom att varje nämnd och styrelser bryter ner och inriktningsmålen till egna mål och strategier (nämnd- och bolagsmål). Nämnd- och bolagsmål formuleras i verksamhets- och affärsplanerna.

I december fastställer nämnder och styrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur nämnd- och bolagsmålen ska uppnås, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska inkludera en risk- och väsentlighetsanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och styrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Uppföljning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts genom indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling. Kommunfullmäktige fastställer även nyckeltal (bilaga 12) som

kompletterar indikatorerna för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller ägardirektiv. Nämnder och styrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och styrelserna får för egen del komplettera kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämnders och styrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer och nyckeltal. Nämnderna och styrelserna rapporterar resultat kopplat till inriktningsmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer.

- Delårsrapport mål och ekonomi 30 april, som behandlas i kommunstyrelsen i juni.
- Delårsbokslut mål och ekonomi 31 augusti, som behandlas i kommunstyrelsen i oktober.
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och styrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt *plan för uppföljning och internkontroll*. De ska skyndsamt rapportera väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges styrdokument samt vidta korrigerande åtgärder.

5. Omvärld och förutsättningar

Uppsala är del av en omvärld som förändras snabbt. I mångt och mycket avgörs Uppsalas framtid av hur världen i stort kommer att utvecklas under kommande decennier. Det är en utveckling som kan beskrivas som osäker och som ger upphov till ett antal globala samhällsutmaningar. Utmaningarna är utgångspunkt för FN:s hållbarhetsmål i agenda 2030, EU:s strategier och den nationella politiken. Alla människor, företag, kommuner och stater påverkas av dessa samhällsutmaningar och har ett ansvar att hantera dem. Det globala hänger ihop med det lokala.

Vårt samhälle påverkas av ett antal globala utmaningar som har att göra med urbanisering, nya ekonomiska och geopolitiska tyngdpunkter samt höjd levnadsstandard globalt sett. Mark, vatten och den ekologiska infrastrukturen behöver användas på ett uthålligt sätt. I det sammanhanget kommer landsbygden att spela en allt viktigare roll, bland annat för råvaru- och energiproduktion och för nya sätt att bruka mark och vatten.

Den svenska ekonomin fortsätter att återhämta sig och utvecklas betydligt starkare än ekonomin i de flesta andra länder. Ekonomin befinner sig i högkonjunktur och antalet arbetade timmar förväntas öka med drygt två procent under 2016. I tabell 1 presenteras nyckeltal för den svenska ekonomin. Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med 2,9 procent 2016 och med 2,5 procent 2017. Den fortsatta starka utvecklingen drivs av inhemsk efterfrågan: en kraftigt ökad offentlig konsumtion och snabbt växande investeringar, i synnerhet bostadsbyggande.

Utvecklingen är emellertid sämre än beräknat i SKL:s prognos från april 2016 då förväntningarna på den offentliga konsumtionen har sänkts till följd av en nedskrivning av antalet asylsökande under 2016. Migrationsverket har dragit ner på prognosen för antalet asylsökande till 34 500, vilket är en påtaglig sänkning från den tidigare prognosen på 100 000.

En försvagad krona tillsammans en ökad tillväxt i omvärlden förväntas gynna utvecklingen framöver. Arbetslösheten förväntas sjunka till omkring sex procent under perioden 2017-2019. Åren 2018-2019 återgår ekonomin till konjunkturrell balans varför BNP och sysselsättningen utvecklas svagare än tidigare år. Detta följs av tilltagande löne- och prisökningar som tillsammans med den sjunkande sysselsättningen resulterar i en svag utveckling i det reala skatteunderlaget.

Procentuell förändring

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*	3,8	2,9	2,5	1,6	1,6
Sysselsättning, timmar*	1,0	2,2	1,2	0,2	0,2
Relativ arbetslöshet, nivå	7,4	6,7	6,3	6	6,1
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	3,1	3,4	3,6	3,7
Konsumentpris, KPIF-KS	0,6	1,1	1,6	2,0	2,0
Konsumentpris, KPI	0,0	0,8	1,6	3,1	2,7
Realt skatteunderlag	2,2	2,1	1,6	0,9	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling. Källa: SKL, augusti 2016.

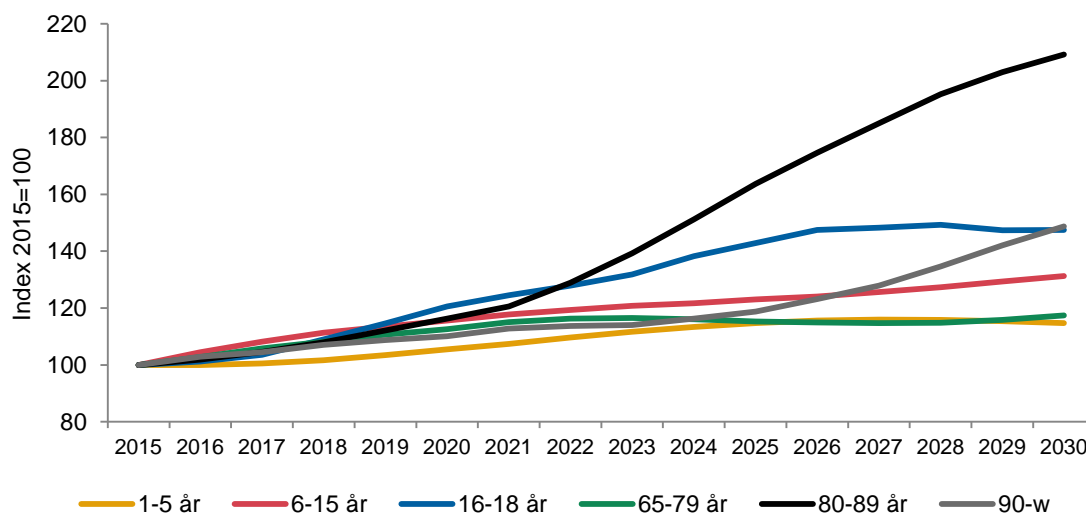
Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Befolkningsutveckling

Under de kommande årtiondena kommer betydligt fler människor än idag att leva och vara verksamma i Uppsala. Ökningen beror dels på att det föds många nya invånare. Dels på inflyttning från övriga Sverige och världen. Enligt kommunens befolkningsprognos från mars 2016 beräknas befolkningen öka med 1,5 procent årligen under perioden 2017-2019. Fortsätter kommunens tillväxttakt kan invånarantalet komma att öka till cirka 260 000 år 2030 och 310 000 år 2050.

Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer att förändras jämfört med de senaste årens utveckling. Barn och ungdomar i skolålder samt personer i åldern 80 till 89 år förväntas att öka betydligt. Den största demografiska förändringen finns inom åldersgruppen 16-18 år. Efter en minskning med totalt 20 procent det senaste årtiondet kommer denna åldersgrupp att öka i genomsnitt med 4,2 procent under perioden 2017-2019.

Det ökade antalet ensamkommande flyktingbarn svarar för en betydande del av ökningen. Även ökningen av antalet barn i grundskoleåldern börjar tillta. Antalet barn i åldern 6-15 år beräknas öka med 2,8 procent årligen under 2017-2019. Barn i åldern 1-5 år håller däremot en stabil ökningstakt på 1,4 procent under samma period.

Figur 1. Demografiska förändringar i relation till 2015.

Antalet invånare 65-79 år beräknas öka med 2,5 procent årligen under perioden 2017-2019. Åldersgruppen 80-89 år beräknas däremot öka i en högre takt (3,3 procent). Efter 2020 kommer gruppen 80-89 år att börja öka i en ännu snabbare takt; drygt sju procent mellan 2020 och 2025 och fem procent under efterföljande fem år. Åldersgruppen 90 år och äldre ökar med knappt två procent årligen under perioden 2017-2019 men håller samma takt som befolkningen i stort mellan 2020-2025 (1,5 procent). Åldersgruppen kommer sedan att öka med en årlig takt av 4,6 procent mellan 2025 och 2030.

Ett ökat antal barn och ungdomar i skolan samt fler personer i åldrarna 80-89 år medför stora anpassningsbehov inom välfärdsverksamheterna. Det senaste decenniet har de demografiska

förändringarna i kommunerna svarat för ett ökat resursbehov i genomsnitt om 0,5 procent. De demografiskt betingade resursbehoven förväntas dock öka till 1,9 procent 2016 och till 2,5 procent i snitt under 2017-2019.

Bostadsbyggandet ligger på en hög nivå, men möter inte efterfrågan. Den nuvarande utbyggnadstakten ligger på 1 031 färdigställda bostäder per år, sett till perioden 2004-2014. Om invånarantalet i Uppsala ökar med ytterligare 50 000 till 2030 krävs sannolikt omkring 30 000 nya bostäder.

Uppsala är stabilt - ett konjunkturokänsligt näringsliv

Omvärldsförändringar ändrar snabbt och kraftfullt Sveriges och Uppsalas möjlighet för framtida konkurrenskraft. Det som särpräglar Uppsala jämfört med genomsnittskommunen i Sverige är att näringslivet är relativt konjunkturokänsligt. En stor skattefinansierad offentlig sektor i Uppsala med statliga verk, regionsjukhus och universitet skapar stabilitet. Med ett relativt konjunkturokänsligt näringsliv och närhet till en snabbväxande arbetsmarknad i Stockholm har Uppsala bättre förutsättningar än de flesta kommuner och regioner att klara kommande års utmaningar.

Även den dominerande industrin i Uppsala, Life Science, kännetecknas av en globalt konjunkturokänslig marknad, med stabil och hög tillväxt. De största life science-bolagen i Uppsala är inne i en kraftig expansionsfas av sin produktion och uppemot 500 nya industrijobb förväntas skapas den närmaste tioårsperioden. Ett i hög grad internationellt ägande, för Uppsalas del framför allt från USA, Tyskland, Schweiz och Indien, ökar kommunens riskexponering för industriella omstruktureringar i globala koncerner. Sådana industriella omstruktureringar av verksamhet i globala koncerner påverkar också de många invånare som jobbar i företag som är beroende av life science-industrin som kund, inom alltifrån IT, bygg, transport, handel och olika typer av företagstjänster.

Uppsala har ett bra utgångsläge i en expansiv arbetsmarknadsregion

Arbetsmarknadsregionen Stockholm-Uppsala växer snabbare än riket och står för en allt större del av rikets befolkning, sysselsättning och inkomst. Denna utveckling har förstärkts efter finanskrisen, då regionen stått för hälften av Sveriges tillväxt 2008-2014. Regionen har drygt 26 procent av landets befolkning idag, men trenden är stigande och pekar mot 28 procent år 2030 samt 30 procent år 2050.

Uppsala har en kunskapsintensiv arbetsmarknad, som till övervägande del bärs upp av offentligt finansierad verksamhet inom utbildning, forskning, sjukvård och myndighetsfunktioner. Dessa har stått för merparten av de 3 300 nya kunskapsintensiva jobben under perioden 2008-2013. Det privata näringslivet i Uppsala är inte lika entydigt kunskapsintensivt.

Fortsatt hög tillväxt 2017 men avmattning framöver

I sin senaste prognos från augusti 2016 reviderade SKL ned sin bedömning av skatteunderlagstillväxten för perioden 2016-2019 jämfört med sin tidigare prognos från april 2016.

Nedrevideringen beror dels på en svagare utveckling i skatteunderlaget för 2015 än förväntat och dels på färre asylsökande än tidigare beräknat. I tabell 2 visas olika prognoser för skatteunderlagets utveckling i riket.

Procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2017-2019	2014-2019
SKL, aug	3,2	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1	13,4	28,4
ESV, jun	3,2	5,6	5,5	4,6	4,1	3,9	13,1	30,0
SKL, apr	3,2	5,0	5,0	5,2	4,3	4,3	14,4	30,1
Reg, apr	3,2	5,0	5,7	5,4	4,6	4,3	15,0	31,7

Källa: Ekonomistyrningsverket, regeringen, Sveriges kommuner och landsting, SKL.
Tabell 2. Skatteunderlagsprognoser

År 2014 ökade skatteunderlaget långsammare än det historiska genomsnittet då höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år höll skatteunderlaget tillbaka. Utvecklingen fick dock en extra skjuts 2015 av att avdragsrätten för pensionssparande trappades ned. Tillväxten förklaras främst av en stark sysselsättningsutveckling och stigande löneökningar. Den höga ökningstakten i skatteunderlaget väntas bestå åren 2016-2017 innan den avtar mot slutet av prognosperioden.

Efter 2017 går ekonomin i konjunkturrell balans och skatteunderlagstillväxt börjar försvagas till följd av en svagare utveckling i sysselsättningen. Skatteunderlagstillväxten åren 2018 och 2019 på drygt fyra procent beror på en större ökning i lönerna än tidigare beräknat till följd av högkonjunkturen. Därtill ger indexeringen av inkomstanknutna pensioner större ökning av pensionsinkomsterna. Under dessa år växer skatteunderlaget svagt i reala termer delvis till följd av höga prisökningar.

Skatteunderlaget i Uppsala ökar i snabbare takt än i övriga riket. Det preliminära taxeringsutfallet för inkomståret 2015 visar en skatteunderlagstillväxt i Uppsala på 5,2 procent, jämfört med 4,6 procent i genomsnitt för riket. Framöver förväntas dock tillväxten i skatteunderlaget att vara i linje med riket då befolkningen i riket förväntas öka i samma takt som i Uppsala.

Mottagandet av nyanlända och asylsökande och kommunens ekonomi

Staten bekostar inledningsvis största delen av mottagandet av nyanlända och asylsökande i kommunerna. Dels får kommunen en schablonersättning för varje nyanländ och dels får nyanlända som deltar i etableringsinsatser som samordnas av Arbetsförmedlingen statlig etableringsersättning. Om den nyanlände inte kan försörja sig på etableringsersättningen eller inte har egen försörjning när etableringsersättningen upphör påverkar det kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd. Uppsalas höga bostadskostnadsnivå påverkar exempelvis de nyanländas möjlighet att själva bekosta sitt boende. För att kommunen inte ska öka sina kostnader på sikt är därför en bra och snabb etablering för nyanlända personer av största vikt.

Sedan hösten 2015 har antalet asylsökande personer i Sverige ökat markant och Uppsala kommer att ta emot många personer de närmaste åren. Detta medför behov av ny kompetens och personella resurser i kommunen exempelvis fler medarbetare inom socialtjänsten för mottagandet av ensamkommande barn samt en utökning av antalet platser inom barnomsorg och skola. Det är svårt att i förväg bedöma om dessa ökade kostnader på längre sikt motsvaras av ett större skatteunderlag som nya invånare innebär.

Stigande priser och löner

I tabell 3 visas utvecklingen i prisindex för kommunal verksamhet (PKV). I framtagandet av resursbehoven i Mål och budget 2017-2019 har SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) från april 2016 använts. För åren 2017-2019 räknar SKL med större prisökningar än

åren innan till följd av att ekonomin förväntas befinna sig i högkonjunktur. För 2016 och 2017 påverkar även lärarlönesatsningen PKV med 0,3 procentenheter per år. Beräkningen av övrig förbrukning bygger på konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt (KPIF-KS) som bedöms öka till 1,6 procent 2017 och ligga kring 2,0 procent under åren 2018–2019.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Arbetskraftskostnader*	2,7	2,7	3,1	3,5	3,7	3,6	3,9
Övrig förbrukning	1,1	1,4	1,6	2,0	2,3	2,7	2,7
Prisförändring	2,2%	2,3%	2,6%	3,0%	3,2%	3,3%	3,5%

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Tabell 3. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Arbetslösheten fortsätter att minska framöver till följd av den fortsatt ökande sysselsättningen. SKL förväntar sig en löneökningstakt på totalt 3,4 procent under 2017, och ytterligare ökning framöver. Löneökningarna påverkar skatteintäkterna positivt men motsvaras dock av ökade utgifter för kommunen i form av ökande lönekostnader.

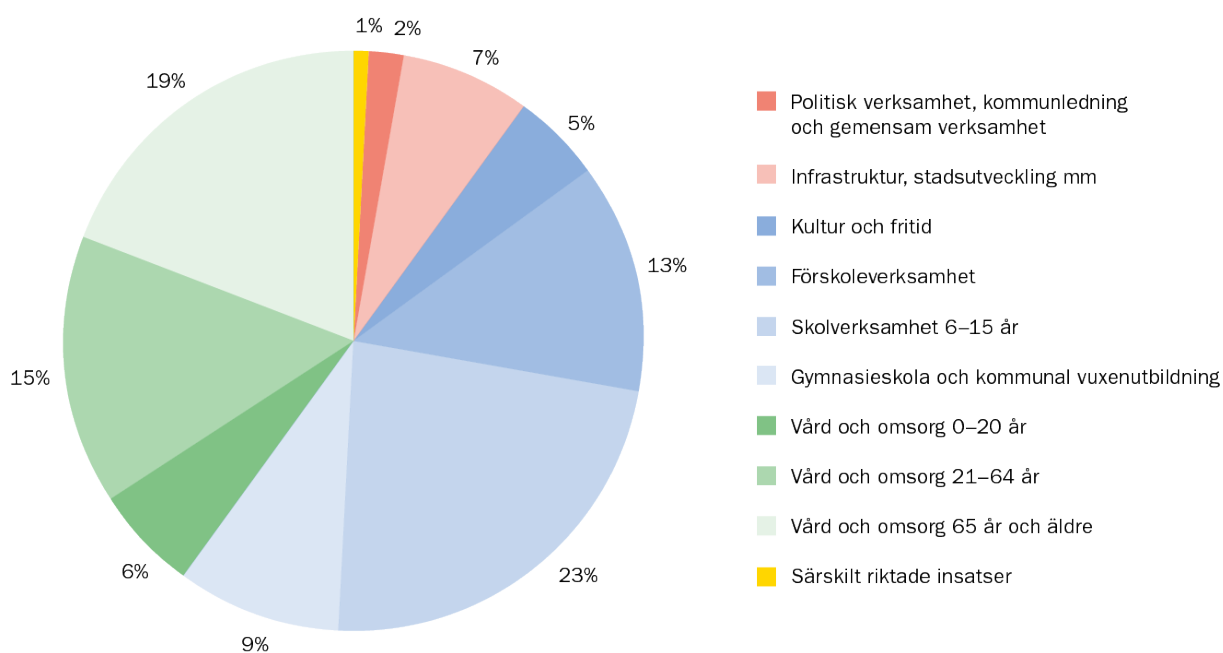
Beräkningen av arbetskraftskostnaderna tar inte hänsyn till effekten av en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Denna kvalitetsökning betraktas som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

De demografiska behoven, pris- och löneökningarna samt ökad ambition är de tre främsta faktorerna som styr kostnaderna för den kommunala verksamheten. På kortare sikt kan kommunen inte påverka de demografiska behoven och pris- och lönekostnaderna. De kommunala välfärdstjänsterna är personalintensiva vilket innebär att lönerna utgör det största kostnadslaget, ungefär 45 procent av kommunens kostnader.

5.1 De ekonomiska ramarna 2017-2019

De ekonomiska ramarna för 2017-2019 bygger på beslutade ram för verksamhetsåret 2016 enligt Mål och budget 2016-2018 efter att de icke nivåhöjande ettåriga satsningarna har räknats bort. Denna bas räknas upp med de demografiska förändringarna och med den aktuella SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2017 svarar volymuppräknningen för drygt 2,9 procent och prisuppräknningen för 3,2 procent av den totala ramen. De ekonomiska ramarna har justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav på 1,0 procent för 2017, 1,4 procent för 2018 och 2,65 procent för 2019. Ramarna rymmer även ett antal ettåriga satsningar.

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång- och kortsikt. Detta har åstadkommits dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

Figur 2. Fördelning av den ekonomiska ramen för 2017

I figur 2 presenteras de ekonomiska ramarna för verksamhetsåret 2017. Jämfört med ramarna för 2016 finns den största förstärkningarna inom de pedagogiska verksamheterna, skolverksamhet 6-15 år och gymnasieskola. Ramförstärkningarna i dessa verksamheter är en konsekvens av både den demografiska förändringen och det ökande antalet nyanlända ensamkommande barn.

5.2 Finansiella mål

Enligt kapitel 8 paragraf 1 i kommunallagen ska kommuner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det lämnas åt varje kommun och landsting att själva definiera innebörden av god ekonomisk hushållning eftersom de lokala förhållandena är olika. Samtidigt ställer

lagstiftaren krav på att planen för verksamheten ska innehålla ändamål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det ska även fastställas finansiella mål. Lagen ställer också krav på att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

I praktiken innebär lagen att kommunens skatteintäkter och övriga intäkter ska finansiera den löpande verksamheten och årets investeringar. Detta innebär att kommunen inte ska använda sin förmögenhet för att finansiera den löpande verksamheten och inte heller finansiera driften med lån. Vidare kräver lagen att resultatet ska ligga på en nivå som konsoliderar den kommunala ekonomin.

Resultatet i kommunal verksamhet syftar till att säkerställa att verksamheten kan bedrivas även på lång sikt och att upprätthålla betalningsberedskap både på kort och på lång sikt. Ett överskott i verksamheten skapar dessutom utrymme för kvalitetsförbättringar och ger möjlighet till självfinansiering av investeringar. En förstärkning av betalningsberedskap innebär också att kommunen kan finansiera de stora pensionsåtagandena samt bemöta eventuella risker i intäkter och kostnader till följd av förändringar i omvärlden.

De kommunala verksamheterna ska sträva mot att ligga på samma nettokostnadsnivå som motsvarande kommuner.

Finansiella mätetal

1. Ekonomiskt resultat, kommun
 - Två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
 - Förändringen av skatter och kommunalekonomisk utjämning ska vara större än förändringen av nettokostnadsutvecklingen.
2. Soliditet 1, kommunkoncern
 - Min. Genomsnitt liknande kommuner.
 - Mål. Kvartil 1 liknande kommuner.
3. Soliditet 2, kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden
 - Min. Genomsnitt liknande kommuner.

Utdebiteringen av den kommunala inkomstskatten för 2017 fastställs till 20,84 kr per skattekrona.

5.3 Investeringar

Ett hållbart Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastrukturen. Detta kräver en långsiktig strategi för kommunens investeringar som ett led i arbetet med en hållbar ekonomi. Investeringar möjliggör för Uppsala att växa men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur. Investeringarna för 2017-2019 omfattar både förnyelse eller ersättning av befintlig infrastruktur och att skapa kapacitet för att möta de behov en växande kommun genererar.

Kommunen arbetar strategiskt med att på ett ansvarsfullt sätt växa och på lång sikt klara finansiering av investeringar. Självfinansieringsgraden för investeringarna måste öka. Varje enskild investering prövas före det att den får starta och för investeringar över 50 miljoner kronor krävs ett igångsättningsbeslut från bolagsstyrelse eller kommunstyrelsen. Prövningen ska visa på om det går att skjuta på investeringar i tid eller helt avstå där till exempel lönsamhet saknas. Parallellt med detta måste tillgångar för möjlig avyttring identifieras för att lösa finansiering utan att kommunen blir beroende av en ökad upplåning.

Investeringsutrymme och planerade investeringar

Under den senaste dryga tioårsperioden har flera av de finansiella nyckeltalen visat på en negativ trend för Uppsalas ekonomi. Detta till följd av stora investeringar som är nödvändiga i en växande kommun. Soliditeten inklusive pensionsåtaganden (soliditet 2) i kommunkoncernen har sjunkit från 20 procent år 2002 till 11 procent 2015 medan skulderna under samma tidsperiod ökat från 31 600 till 75 000 kronor per invånare. Denna utveckling måste brytas genom att resultatnivån i kommunkoncernen stärks samtidigt som finansiering av investeringar i högre utsträckningen sker utan att lån tas upp.

I tabellen nedan redovisas de nyckeltal som ligger till grund för planerad investeringsram. Av tabellen framgår att kombinationen av nuvarande resultatnivåer och de investeringsnivåer som föreslås ger nyckeltal som ligger över de gränsvärden som redovisat som acceptabla nivåer.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Soliditet 1 (%)	31	29	28	27	25	24
Soliditet 2, inklusive pensionsåtaganden (%)	12	11	12	13	12	12
Skuldnivå (tkr/invånare)	71	75	81	91	103	114
Kapitalkostnadsnivå (%)	8	8	9	10	10	11
Skuldsättningsgrad ((KS+LS)/EK)	2,1	2,2	2,5	2,7	2,9	3,1

Tabell 4. Finansiella nyckeltal 2014-2019.

För att få nyckeltal som över tid är i paritet med likvärdiga kommuner måste den långsiktiga ambitionsnivån för tillväxt och investeringar prövas i kombination med dels väsentligt stärkta resultat dels andra finansieringslösningar än upplåning. En resultatförstärkning höjer soliditet och ger en lägre skuldsättning då större del av investeringarna kan finansieras från det egna kassaflödet.

Oberoende om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling behöver investeringar både finansieras och den kostnad de genererar täckas över användningstiden. Driftkostnaden för investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven kan indelas i hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten/avfall- och renhållningskunder samt skattebetalare. För de investeringar som ger kostnader som faller på hyresgäster, parkeringsanvändare respektive vatten/avfall- och renhållningskunder kan kostnadskonsekvensen motiveras då dessa kollektiv kan bära kostnaderna inom etablerade hyres- och avgiftsnivåer. Inom dessa områden finns även möjlighet att genom försäljning av tillgångar eller rättigheter lösa del av det finansieringsbehov som investeringarna genererar.

Utrymmet för investeringar som ska bäras av skattekollektivet ges främst av de ökade skatteintäkter som följer med en ökad befolkning. För investeringar som riktas till skattekollektivet får inte snittkostnaden för till exempel en förskoleplats, elev i skola eller timme i en sporthall bli högre än dagens kostnad med tillägg för inflationen. Idag har kommunen en högre kostnadsökning än den som inflationen kompenserar för. Det medför att dessa investeringar tar i anspråk utrymme för annan verksamhet, befintlig eller tillkommande.

Genom att styra exploateringsverksamheten mot områden där marken ägs av kommunkoncernen kan överskott genereras i storleksordningen fem till sju miljarder. Sådana exploateringar täcker inte bara vägnät och parker inom exploateringsområdet utan bidrar även till finansiering av andra kommunala åtagande i området såsom förskolor, skolor och idrottsanläggningar.

Utifrån rådande förutsättningar ska kommunen, ibland förenat med vissa villkor, bland annat investera inom följande områden:

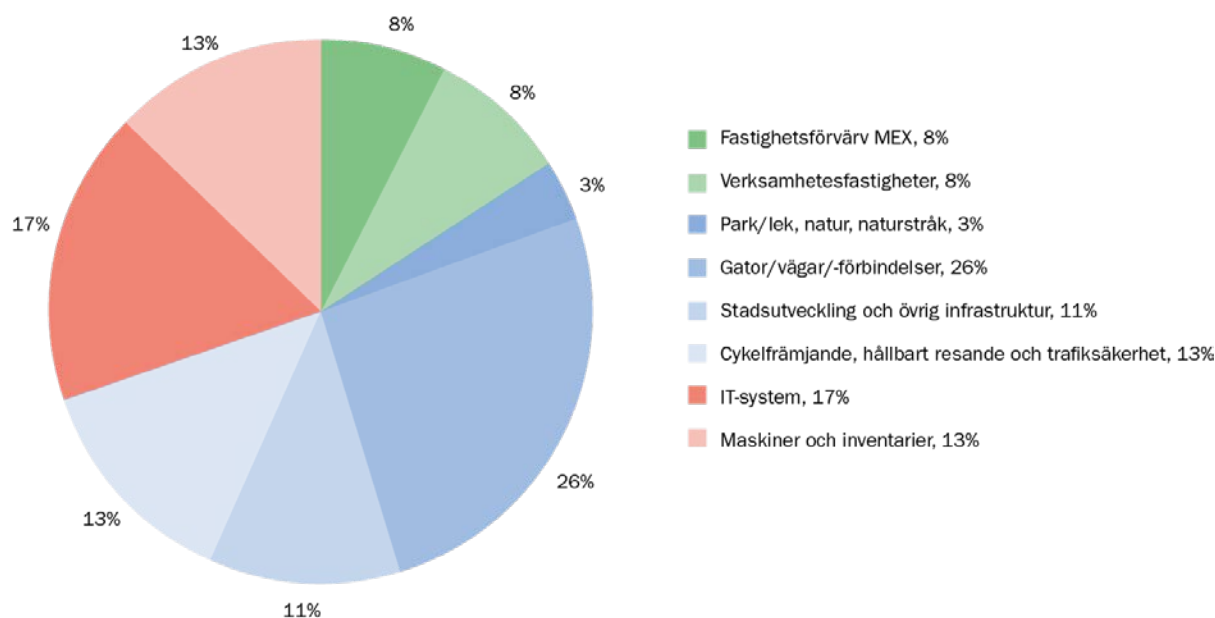
- Bygga av hyreslägenheter i storleksordningen 450 till 500 per år.
- VA-försörjning inom en förtätad stad.
- Lösa parkeringsfrågan inom Rosendal och Ulleråker där parkeringsköp bidrar till finansiering.
- Säkerställa tillgänglighet till Rosendals- och Ulleråkersområdena från nuvarande väg- samt gatu- och cykelnät.
- Fortsätta satsningen på gatu- och cykelvägar.
- Genomföra den strategiska lokalförsörjningsplanen för pedagogiska lokaler.
- Slutföra de projekt som ingår i omdaning av Studenternas men avvakta med lösning för bandyn.
- Genomföra den effektivisering inom IT som anges i Strategisk plan för IT-utveckling.
- Bygga Stadshus 2020, förutsatt att det ger lägre kostnad per arbetsplats än i nuvarande kontor samt att en utredning om ett nollalternativ tas fram som ett underlag innan slutgiltigt investeringsbeslut.
- Fortsätta utbyggnad för småindustri om finansiering kan ske genom försäljning.
- Snarast utveckla Ekebydalen särskilt genom att iordningsställa faciliteter som toaletter, duschar, omklädningsrum och förråd för föreningarna.

I tabellen nedan redovisas fördelningen av investeringar i Uppsala kommunkoncern 2017. Där markeras med grönt de bolag vilkas investeringar helt bekostas av användarna medan gulmarkerade är de som ska bekostas av skattemedel.

Part (mnkr)	2017	2018	2019
Uppsalahem, koncern	949	949	949
Uppsala Kommuns Fastighets, koncern	59	50	10
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern	174	211	300
Uppsala Parkering	250	330	275
Uppsala Vatten och Avfall	480	440	490
Uppsala bostadsförmedling AB	0	0	0
Uppsala Kommun Skolfastigheter	922	782	608
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter	140	325	320
Uppsala Kommun Sport-och Rekreationsfastigheter	231	240	209
Fyrishov	45	135	115
Uppsala stadsteater	4	2	2
Uppsala Konsert & Kongress	4	7	3
Uppsala kommun	502	625	725
Summa	3 760	4 096	4 006

Tabell 5. Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2017-19.

Kommunens nämnder har planerade investeringar på 532 miljoner för 2017. I figur 3 visas inom vilka verksamhetsområden investeringarna kommer att ske.

Figur 3. Nämndernas planerade investeringar per verksamhetsområde 2017.

6. Nämnder

6.1 Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, mark och exploatering samt kris- och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor.

Hållbar utveckling

I en värld som förändras både vad gäller demografi och klimat växer regioner starkare än länder. En hållbar regional utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare, vilket attraherar såväl talanger som investeringar.

Uppsala har en roll i ett regionalt sammanhang som handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner och landstinget om gemensamma uppgifter och att hitta smarta och effektiva lösningar. En regionkommun bildas som tar över det regionala utvecklingsansvaret från och med 2017. EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 lägger fast kursen för unionens gemensamma arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. Genom den regionala utvecklingsstrategin har målen i Europa 2020-strategin omsatts till regional nivå i Uppsala län. Genom internationellt erfarenhetsutbyte ska Uppsala fånga upp nya idéer kring storstäders utveckling och tillsammans med andra europeiska städer påverka agendan i EU.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. I Sverige inleddes arbetet med agenda 2030 i januari 2016. Målen i agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som beskriver inriktning och uppdrag för den kommunala verksamheten.

En hållbar utveckling tar hänsyn till dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. För att de tre dimensionerna ömsesidigt ska kunna stödja varandra krävs att all upphandling betraktas som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. Social hållbarhet syftar till att utjämna skillnader i Uppsalabornas levnadsvillkor, motverka segregation och fattigdom samt erbjuda välfärd av hög kvalitet.

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen och fungerar som styrning för den fysiska utvecklingen och en god livsmiljö. Staden ska växa inåt samt i stråk, orter och vid knutpunkter, vilket skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Därför planerar kommunen för bostäder och

infrastruktur som inkluderar alla som ska leva, arbeta och besöka Uppsala. Det innebär höga krav på tillgänglighet både i bostäder och i den offentliga miljön. Målsättningen är att det byggs 3000 nya bostäder per år. Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden, men också sinsemellan. Långa avstånd och ett bilberoende behöver balanseras med förbättrade förutsättningar för användning av kollektivtrafik.

Goda utvecklingsmöjligheter för landsbygdsnäringsar, ökad bredbandstäckning och upprätthållande av service är förutsättningar för att vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Utmärkande för landsbygdsutveckling är det ideella engagemang som är starkt på landsbygderna och i de mindre tätorterna. Tillsammans med privata, offentliga och ideella aktörer skapas en levande landsbygd som nyttjar lokala tillgångar. Detta sker bland annat tillsammans med föreningen Upplandsbygd - lokalt ledd utveckling.

En aktiv markpolitik ska ge möjlighet till bland annat bostäder med blandade upplåtelseformer och verksamheter som vill utvecklas och etablera sig i Uppsala. Andelen hyresrätter ska öka för att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende. Innehavet av exploateringsbar mark ska motsvara fem års stadsutveckling. Markinnehavet ska säkra en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser. Politiska prioriteringar ska baseras på ekonomiska förutsättningar och kvalitetskrav i en fortsatt utvecklad stadsutvecklingsprocess.

De kommunala verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner för den totala lokalytan ska finnas för all kommunal verksamhet och ta hänsyn till behoven på kort och lång sikt. Med fokus på kommunkoncernnyttan ska utveckling ske av gränsöverskridande lokallösningar mellan olika verksamheter med strävan att minska lokalkostnaden per invånare.

För att möta utmaningen med en ökande befolkning tar kommunstyrelsen ett helhetsansvar för integrationsarbetet i kommunen. Detta görs genom att samordna nämndernas ansvarsområden och samverkan med det civila samhället för att säkra såväl ett individuellt som strukturellt perspektiv. Genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända, erbjuda arbetstillfällen för alla och tillvarata kunskaper och erfarenheter som stödjer utvecklingen av ett hållbart samhälle utvecklar vi ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential.

Kommunens bostadsociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt. För att möta behovet av sociala bostäder för nyanlända är målsättningen att öka antalet bostäder med 500 stycken per år under planperioden.

Uppsala kommun ska upplevas vara en trygg plats att verka och leva i. I kommunens omvärldsanalyser läggs därför särskild vikt vid att identifiera hot och risker. Detta utgör sedan grunden för ett risk- och skadeförebyggande arbete som sker genom bred samverkan med flera aktörer. Kommunens förebyggande arbete ska minimera risken för skada på människors hälsa, miljö och egendom. Genom ett välutvecklat kris- och beredskapsarbete ska kommunens förmåga att stärka civilförsvaret höjas. Även insatser för att förebygga att individer involveras i våldsbejakande extremism utvecklas ytterligare.

Civilsamhället är en viktig partner för Uppsala kommun. För att förenkla för civilsamhället att verka i Uppsala vill Liberalerna inrätta ”enheten för civilsamhället”. Där samlas kommunens olika projektbidrag i syfte att underlätta möjligheten att söka kommunala medel. Genom en ingång får såväl föreningar och organisationer som kommunen överblick över de kommunala bidragen. Det leder till transparens, mindre byråkrati och kortare beslutsvägar, vilket behövs.

Ökad samverkan mellan kommunen och föreningar genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK ska eftersträvas.

Ekonomisk hållbarhet

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och social trygghet. Den förväntade befolkningstillväxten i Uppsala kräver en expansiv arbetsmarknad. Förutsättningar för fler jobb ska skapas, cirka 2 000 nya arbetstillfällen per år krävs för att uppnå balans mellan dag- och nattbefolkning. Runt hälften av dessa nya jobb behöver komma från de kunskapsintensiva branscherna. De kunskapsintensiva branscherna driver tillväxten av kommunens arbetsmarknad och är därmed en förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenäringsar.

Universitetet spelar en avgörande roll för såväl kompetensförsörjning som innovation. Genom att stärka samarbetet med näringslivet, universitetet, Akademiska sjukhuset och andra forskningsintensiva miljöer kan kommunens identifierade fokusbranscher life-science/hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö och energiteknik (Cleantech) utvecklas. Förutsättningarna för olika typer av innovationsprojekt skapas genom att öppna upp kommunens verksamhet.

Uppsala har även en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. En varumärkesplattform är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka Uppsalas attraktionskraft för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar och nya företagsetableringar till Uppsala. Genom att samtliga aktörer i Uppsala utgår från en varumärkesplattform förstärks det gemensamma varumärket Uppsala. Kommunstyrelsen ska via Destination Uppsala verka för att fler kortsiktiga och långsiktiga arrangemang hamnar i Uppsala. Extra medel ska finnas för att öka flexibilitet och locka stora kulturella eller idrottsliga arrangemang som har korta planeringshorisonter.

Ekologisk hållbarhet

Uppsala påverkar och påverkas av den lokala och globala miljösituationen. Kommunen har i dag en miljöpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Kommunala mål och åtgärder måste utgå både från vad som är viktigast ur ett globalt perspektiv och vad som är prioriterat lokalt. Utsläppen av växthusgaser måste minska under detta decennium för att på sikt upphöra. När staden växer ska vårt förändrade klimat beaktas så att vi bygger hälsosamt och resurssnålt. Arter och viktiga miljöer bevaras. Som ett led i detta vill Liberalerna inrätta naturreservat i Årike Fyris.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet och säkringen av nuvarande och framtida dricksvattentäkter måste vara överordnat i stort sett all annan planering. För Uppsalas del handlar det främst om att säkra Uppsalaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun.

Det lokala arbetet mot det nationella målet om ett fossilbränslefritt samhälle för transporter och arbetsmaskiner till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Moderna parkeringslösningar och ökade satsningar på cykling och kollektivtrafik är exempel på viktiga åtgärder.

Kommunens miljöarbete har två perspektiv som samspelar: kommunorganisationen och kommunen som geografiskt område. De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Förutom trafiken finns en rad viktiga andra frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: förnybar energi, byggnation i trä och andra hållbara material, minskad plastförbränning samt ett moderniserat fjärrvärmenät är några exempel. Kommunorganisationen har stor potential för energieffektivisering men måste hitta organisatoriska sätt att realisera den. Omställning till solenergi ska göras för de av kommunens verksamheter och lokaler där det är möjligt.

Social hållbarhet

Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Viktiga grundpelare för social hållbarhet är demokrati, delaktighet, trygghet, tillgänglighet, jämlikhet, jämställdhet samt respekt för mångfald och mänskliga rättigheter. Människors upplevda trygghet och säkerhet handlar ytterst om den enskildes tillit, sociala förankring och delaktighet.

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Förutsättningarna att utnyttja sina demokratiska rättigheter är dock inte jämlikt fördelade. För att ändra på detta behöver kommunen arbeta för att öka möjligheterna till delaktighet för olika grupper i samhället till exempel genom metoder för att barn och unga ska få komma till tals i frågor som berör dem och för att personer med funktionsnedsättning aktivt ska kunna delta i samhällsdebatten. Kommunen ska utveckla metoder för att öka alla samhällsgruppers deltagande, vilken kan medföra ett ökat valdeltagande i grupper med lågt valdeltagande.

Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i de beslut som berör dem. Kommunen ska ta hänsyn till barns rättigheter såsom de formulerats i Barnkonventionen och ha beredskap inför kommande lagstiftningsförändring då Barnkonventionen blir lag.

Kommunen ska motverka den orättvisa fördelningen av makt och resurser mellan män och kvinnor. Det görs genom att vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort. Ett integrerat jämställdhetsperspektiv i budgetprocessen motverkar den orättvisa fördelningen av resurser mellan könen. Kommunen behöver säkerställa att kommunala insatser ser till individers behov och rättigheter.

Jämställdhetsbudgetering definieras som en integrering av genusperspektiv i alla nivåer i budgetprocessen. Syftet är att säkerställa att kommunal verksamhet når både män och kvinnor i enlighet med deras behov. Huvudmomentet i jämställdhetsbudgetering är omfördelning av resurser för att uppnå jämställdhet och motverka den orättvisa samhälleliga fördelningen av resurser mellan könen. Jämställdhetsbudgetering ska tillämpas när nämnder och bolag gör sina prioriteringar. Processen kräver att nämnderna ur ett genusperspektiv utvärderar effekterna av resursfördelningen i sin budget. Nämnderna ska även bedöma i vilken mån dessa effekter stämmer överens med de jämställdhetspolitiska målen. Utvärderingsarbetet ska leda till att verksamhetsområden med ojämn fördelning ska förändra utformningen eller omfördela resurser.

För att säkerställa att tempo och kvalitet i genomförandet når upp till de högt ställda målen sker en systematiskt stegvis implementering under perioden. Till exempel ges utbildningsinsatser, och verktyg och modeller för jämställdhetsbudgetering och analys tas fram. Den befintliga könsuppdelade statistiken ska sammanställas och om mer könsuppdelad statistik behöver tas fram ska en plan för detta upprättas. Inhämtningen av könsuppdelad statistik ska ta hänsyn till personer som inte identifierar sig enligt tvåkönsnormen, i de situationer det är möjligt ska självidentifiering vara den vägledande principen. Ett flertal verksamheter har HBTQ-certifierats. För att fler verksamheter ska öka sin HBTQ-kompetens tas även andra utbildningsvägar fram.

Ett ideellt engagemang ger förutsättningar för en bättre folkhälsa, bidrar till ett bredare kulturliv samt ökar delaktigheten och känslan av att finnas i ett socialt sammanhang. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Samarbetet med näringslivet och ideell sektor utvecklas.

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst och bostadsområde/-ort. Kunskap om bakomliggande faktorer till ojämlikhet i hälsa behöver öka och ska ligga till grund för beslut om insatser. Samverkan med landstinget behöver utvecklas och fördjupas.

Ojämlikheten mellan Uppsalaborna vad gäller bland annat hälsa, inkomst och utbildningsnivå behöver minska. De kommunala insatserna ska utgå från detta. Förebyggande insatser är en av åtgärderna för att undvika social utsatthet, segregation och arbetslöshet. Förebyggande insatser och sociala investeringar kan bryta individers ekonomiska och sociala marginalisering samtidigt som samhällets framtida kostnader minskas och den kommunala ekonomiska hushållningen förbättras. Ett socialt investeringsperspektiv riktar fokus mot bakomliggande orsaker som påverkar människors sociala förutsättningar i livet. Nya insatser och innovativa lösningar behöver utvecklas i samarbete med sociala företag som arbetar för att skapa möjligheter till arbete och rehabilitering för personer som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden.

En modern kommun

Kommunstyrelsens kontor, kommunledningskontoret, har som uppdrag att utveckla en modern och effektiv förvaltning. Kontoret kännetecknas av en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnderna och bolagen i allt från långsiktiga strategier till daglig produktion. Staberna ansvarar för verksamheten inom områdena ekonomi, HR, IT, juridik, kansli, kommunikation, kvalitet och upphandling. Stabsorganisationen kompletteras med tre strategiska avdelningar som speglar hållbarhetsdimensionerna.

IT och digitalisering

IT-utveckling och digitalisering är en förändringsmotor i kommunens utveckling och en möjliggörare för effektiva informationsflöden och ökad öppenhet. Genom en samlad IT-organisation, en gemensam plan för IT-utveckling och ett samlat grepp om leverantörer och kostnader möjliggörs det nödvändiga förändringsarbetet.

IT-utveckling och digitalisering handlar om hur Uppsala kommun ska gå från ord till handling och använda den potential som finns. Policyn och den strategiska planen skapar tillsammans tydliga styrnings- och uppföljningsforum för IT-utveckling och digitalisering med spårbarhet från den politiska viljan till genomförande på tjänstemannanivå.

Ekonomistyrning

Hållbar ekonomisk utveckling är nödvändig för att trygga välfärden, trygga jobben och säkra livskvaliteten. Genom att ha ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en stad som vill växa och attrahera både invånare, företag och medarbetare. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. Som en del av ökad budgetsdisciplin och mot bakgrund av tidigare års budgetavvikelser har åtgärder vidtagits för att tydligare följa avvikelser mot budget och i förekommande fall tidigare vidta åtgärder. Det är regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används som stöd för att värdera resultat samt för att analysera avvikelser ger stöd för hållbar ekonomi. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv, som möjliggör investeringar, som på längre sikt ger besparingar i form av lägre sociala kostnader.

En utmaning för god ekonomisk hushållning i en tillväxtsituation är att balansera investeringar och kostnader för kommunal infrastruktur med exploaterings- och skatteintäkter. Ansvarsfull resursanvändning är en grundläggande förutsättning för framtida utveckling och ska genomsyra kommunens verksamheter. I detta ingår också att se över möjligheterna till effektiviseringar på administrativ nivå. Balanserad ekonomisk tillväxt ökar skattekraften och bidrar därigenom till hållbar finansiering av välfärden.

Chefer och medarbetare

Kommunens förmåga att ställa om verksamhet, kompetens och organisation för att möta kommuninvånarnas behov av service är en väsentlig framgångsfaktor idag och framöver. Cheferna i organisationen har en nyckelroll för att kommunen ska kunna svara upp mot framtidens krav och förväntningar. Chefer måste kunna axla rollen som förändringsledare, fullt ut tillvarata medarbetarnas kompetens och säkra medskapande och motivation i förändrings- och förbättringsarbete. Chefer ska även arbeta för en god, inkluderande arbetsmiljö samt arbeta för ökad mångfald och jämställdhet på arbetsplatser. Förståelse för psykologin i förändringsprocesser och interrelationell och kommunikativ kompetens blir då viktig och chefen behöver vara expert på att leda snarare än expert inom ämnesområdet hen har ansvar för. Det förutsätter en modern arbetsgivarpolitik redan vid rekryteringen av nya ledare och i vidareutvecklingen av befintliga.

Uppsalaregionen har fortsatt god tillgång till välutbildad arbetskraft. Det finns även ett fortsatt högt intresse för yrken med hög grad av samhällsnytta. Vissa kompetenser är dock svåra att rekrytera, bland annat inom skola, teknik, vård och omsorg. För att locka och bibehålla kompetent arbetskraft måste Uppsala kommun kunna konkurrera med bra arbetsgivarpolitik,

arbetsmiljö och konkurrenskraftiga löner. För att underlätta för yrkeskategorier med hög arbetsbelastning, som socialsekreterare och lärare, behövs effektiva digitala lösningar och administrativt stöd till medarbetarna snarast.

Generationsväxlingen i chefsleden har mattats av något, men fokus behöver ändå hållas på att vidmakthålla och utveckla chefs- och ledarkompetens eftersom samhället ständigt förändras och det finns ett vikande intresse för chefskap, framförallt hos yngre människor. Därför behöver kommunen profilera sig som attraktiv arbetsgivare. Kommunen som arbetsgivare är inkluderande och normkritisk.

Liberalerna är positiva till lärlingsanställningar, dvs. att de elever som går ett yrkesinriktat program på gymnasiet ska kunna vara anställda och få kollektivavtalsenlig lön under den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen. Detta bidrar till att minska ungdomsarbetslösheten, eftersom lärlingsanställda har lättare att hitta ett jobb vid lärlingsanställningens slut. Branscher som har svårt att hitta medarbetare kan dessutom få kontakt med nyutbildade personer. Liberalerna vill också att Uppsala kommun ska anställa studentmedarbetare, som kan avlasta personal med vissa arbetsuppgifter samtidigt som de får praktisk arbetslivserfarenhet inom det yrke de utbildar sig för.

Uppsala kommun ska vara föregångare när det gäller att se kompetensen hos arbetssökande som idag står långt från arbetsmarknaden. Det kan röra sig om långtidsarbetslösa, personer med bristande språkkunskaper eller med någon typ av funktionsnedsättning.

Villkor och förutsättningar på arbetsplatsen kommer ha stor betydelse för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. För att säkra rätt kompetens på rätt plats behöver kommunen och bolagen ha förmåga att attrahera nya medarbetare ur en mångfald av målgrupper. Ett medvetet jämställdhets- och mångfaldsarbete krävs för att nå, attrahera och rekrytera rätt kompetens. Kommunen ska utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Heltid är ett nödvändigt ställningstagande för en kommun som vill främja jämställdheten i samhället, då kvinnor står för merparten av ofrivilligt deltidsarbetet.

Kommunikation och medborgardialog

Kommunikationsflödet i samhället är stort idag. Kommunen ska föra dialog på ett sätt som är anpassat efter målgruppernas behov. Arbetet för att kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp ska fortsätta med nya tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval. Ambitionen är att det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun, enkelt att hitta rätt information och att öka möjligheterna för dialog.

Uppsala kommun ska vara en föregångskommun med delaktiga medborgare och medarbetare som förstår hur de påverkar, hur beslut fattas och varför. En god kommunikation och bra dialog är nödvändiga förutsättningar för att lyckas med detta.

Liberalerna vill att samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen, ska ha öppna och tillgängliga nämndmöten.

Offentlighet och demokrati

Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag vilket innebär ett gott administrativt stöd samt underbyggda och kvalitetssäkrade beslutsunderlag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns

verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna samt den kommunala verksamheten. Såväl invånare som förtroendevalda ska enkelt och säkert ha tillgång till kommunens information i ändamålsenliga digitala plattformar.

Informationsförvaltningen hanterar ett kort- och långsiktigt perspektiv på ett modernt sätt genom ökad digital tillgänglighet till information. Detta gäller såväl nuvarande som äldre information.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	0,4	1,9	2,0	2,0	2,0
Övriga intäkter	2 060,8	1 800,3	1 795,3	1 833,4	1 868,6
Summa intäkter	2 061,2	1 802,3	1 797,3	1 835,4	1 870,7
Verksamhetskostnader	-2 272,7	-2 049,8	-1 929,3	-1 952,4	-1 983,1
Avskrivningar	-73,8	-46,3	-53,4	-54,0	-54,5
Summa kostnader	-2 346,5	-2 096,1	-1 982,7	-2 006,4	-2 037,5
Verksamhetens nettokostnader	-285,3	-293,8	-185,4	-171,0	-166,9
Kommunbidrag politisk verksamhet	60,3	61,5	59,8	59,3	58,9
Kommunbidrag infrastruktur, stadsbyggnad m m	111,0	153,7	103,5	107,0	103,7
Kommunbidrag kultur och fritid	8,6	9,9	8,6	8,7	8,7
Kommunbidrag individ- och familjeomsorg	0,0	15,0	0,0	-15,2	-15,4
Kommunbidrag arbetsmarknad			0,0	0,0	0,0
Kommunbidrag affärsverksamhet			0,0	0,0	0,0
Kommunbidrag gemensam verksamhet	197,3	106,6	52,8	52,3	52,0
Summa kommunbidrag	377,2	346,8	224,6	212,1	207,9
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	91,9	53,0	39,2	41,1	41,0
Finansiella intäkter och kostnader	-55,3	-53,0	-39,2	-41,1	-41,1
Resultat	36,5	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>9,7%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			146	146	191

6.2 Stadsbyggnad

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva kommuner, vilket för med sig en mycket stark befolkningsökning, en expansiv arbetsmarknad och stark tillväxt. Målet är 3 000 byggda lägenheter per år med den långsiktiga visionen om 280 000 - 340 000 invånare år 2050. Utvecklingen innebär utmaningar i form av att utveckla hållbara miljöer, både ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv.

Strategisk planering

Eftersom Uppsalas befolkning växer kraftigt är det viktigt att byggandet av bostäder ligger på en mycket hög nivå så att såväl unga som nyinflyttade Uppsalabor snabbt kan hitta en bostad. Företag och privatpersoner som vill bygga i Uppsala ska få en snabb, samlad och effektiv hantering av sina förfrågningar och förslag. Stadsbyggnadsförvaltningen måste vara lättillgänglig för medborgare och företagare. Digitalisering av ärendehantering är ett exempel på nödvändiga effektiviseringar som måste till.

Uppsala kommun måste också bli mer proaktiv som stadsbyggare. Stadsbyggnadsförvaltningen måste ges möjlighet att aktivt arbeta med en mycket tydligare strategisk planering av vilka områden inom framförallt stadsväven och tätorterna som ska bebyggas och hur denna struktur ska se ut (vägstruktur, tomtstorlekar och samhällseliga funktioner). Detta skulle underlätta för framtida byggare och kunna leda till att detaljplaner och bygglov blev en formalitet som varken skulle vara tidskrävande eller kostsam. På sikt skulle detta ökade proaktiva arbete kunna minska betydelsen av detaljplanering och bygglov och leda till en kommunal planering som lägger ambitionen på den strukturella och funktionella nivån, där stadsbyggandet och inte formen på enskilda projekt har störst betydelse. Det skulle också leda till att Uppsala blev en mer attraktiv kommun för nya fastighetsbolag till följd av sin transparenta stadsbyggnadspolitik med full insyn i vilka områden kommunen pekar ut som intressanta för exploatering.

Bygg funktionella samhällen, inte bara bostäder

Liberalerna strävar efter att minst 30 % av de nyproducerade bostäderna ska vara hyresrätter. Det är angeläget att få en blandning av upplåtelseformer i så många bostadsområden som möjligt. En blandning är bra för integrationen och skapar en kommun där alla inkomstklasser och bakgrunder får plats och kan mötas. För att få en dynamisk arbetsmarknad behövs fler hyresrätter för att få bostäder åt dem som vill flytta hit för att studera och arbeta. I Uppsala bor många unga vuxna och det är därför också viktigt att vi bygger små lägenheter som passar åldersgruppen. Liberalerna vill också stimulera byggnationen av student- och gästforskarbostäder. Vid nybyggnation är det viktigt att bygga bostäder i olika prisklasser, då även nybyggda hyresrätter tenderar att bli dyra att bo i. Därför ska kommunen arbeta för att även billigare hyresrätter byggs, liksom att nya typer av billigare boenden som till exempel byggemenskaper uppmuntras. Kommunen bör verka för att andra upplåtelseformer än de vanligaste tillkommer, som exempelvis äganderätter. Under kommande år ska Uppsala kommun följa utfallet av den så kallade Göteborgsmodellen där bostäder byggs med en från byggstart fastslagen hyresnivå som är möjlig för ekonomiskt resurssvaga människor att klara av. Om modellen visar på gott utfall bör vi testa den även i Uppsala. De sociala aspekterna är oerhört viktiga att ta hänsyn till när Uppsala växer och utvecklas.

Flera av Uppsalas befintliga bostadsområden står inför omvandling, renovering och förtätning. Detta måste göras på ett varsamt och respektfullt sätt i förhållande till boende och miljöer. Både de fysiska, ekologiska och sociala aspekterna måste beaktas. Att utveckla verktygen för att mäta

de sociala konsekvenserna (till exempel beräkna om människor har råd att bo kvar) blir därför extra viktigt, liksom att verka för klimatsmarta och energieffektiva lösningar.

De nya stadsdelarna som växer fram ska vara levande och erbjuda attraktiva mötesplatser i form av nya parker, torg, restauranger, kulturlokaler, kaféer etc. De ska vara funktionsblandade med bostäder, skolor, affärsverksamheter och arbetsplatser. Det är viktigt att vi bygger nya samhällen med service, och inte bara renodlade bostadsområden. I varje nytt område som byggs ska en plan för hur många förskoleplatser, skolplatser, LSS-bostäder och seniorboenden som ska byggas i förhållande till antalet bostäder som byggs finnas.

Nyskapande stadsbyggnad

Liberalerna vill att Uppsala ska vara en kommun där ny och spännande arkitektur och stadsbyggnation utvecklas. Till exempel kan taken på Uppsalas hus utnyttjas i större utsträckning än idag, till förskolor och grönskande gårdar eller spännande mötesrum av andra slag. Att släppa in fler byggherrar, som nu görs i Södra Rosendal och Östra Sala backe, underlättar arkitektonisk variation samtidigt som blockförsäljning av områden bör däremot undvikas just för att undvika arkitektonisk likriktning. Vid förtätning av innerstaden vill Liberalerna lyfta fram möjligheten att bygga fler våningar på redan existerande men låga hus, detta ger fler bostäder samtidigt som det inte tar ny markyta i anspråk.

En ökad variation gällande fasadmaterial är eftersträvansvärd, och vill lyfta fram trä som ett hållbart material som vi vill se mer av ekonomiska, ekologiska och estetiska skäl. Liberalerna föreslår också att Uppsala kommun i kommande markanvisningstävlingar ska uppmuntra till nya byggsätt som kan bidra både till estetisk variation men samtidigt också kunna vara ett verktyg för att få ned byggkostnaderna och bygga mer miljövänligt.

Gröna byggnormer

Liberalerna vill bygga ett Uppsala som är socialt hållbart genom att främja en stadsplanering där olika nya mötesplatser inlemmas i kommunen. En sådan kommun förenklar bland annat integration av nya Uppsalabor. Gröna byggnormer ska styra utbyggnaden av stad och landsbygd för ett gott liv. Normerna ska innehålla krav om maxavstånd från bostäder till parkmark, friluftsområden och kollektivtrafik. Stadsmiljön ska vara välkommande för alla och trygghetsaspekter i form av belysning och trafik noga beaktas. Satsningar på allmän plats i form av belysning etc. måste ske över hela kommunen och får inte koncentreras till innerstaden. Uppsala kommun måste signalera att hela kommunen är viktig och Liberalerna vill säkerställa att satsningar kommer även de som bor på landsbygden till del.

När kommunen växer och förtätas behövs fler parker, lekplatser och grönområden av hög kvalitet och god tillgänglighet. Parker är "gröna lungor" där människor kan umgås och få rekreation vilket ökar trivseln i staden. Sparade grönytor ökar förutsättningarna för spontanidrott vilket är viktigt också för folkhälsan. Planer för parkutveckling ska därför finnas i alla bygg- och förtättningsprojekt. För att minimera uttag av naturresurser och spara grönområden vill Liberalerna tillåta byggnation på höjden, där det kan ske utan att störa siktlinjen för Uppsalas världskända siluett.

En tätare byggd stad ger en mängd fördelar ur hållbarhetsperspektiv, exempelvis ett bättre underlag för kollektivtrafik, såväl som för affärer och service i närområdet. Samtidigt måste grönområden som har potential att bli attraktiva parker identifieras och namnges. Vi vill förtäta i

nära dialog med Uppsalas invånare och namngivna grönområden underlättar diskussioner om var det är lämpligt att bygga och inte.

Liberalerna vill lyfta fram ny teknik som gör att energibehovet minskar och att värmebehovet blir mindre i om- och nybyggnad. Nya effektiva tekniska lösningar bör prövas för vatten, energi och avlopp. Det är viktiga åtgärder för att få ett klimatvänligt byggande och en miljömässigt hållbar stadsutveckling. Fjärr- och närvärme bör prioriteras i sammanhållen bebyggelse. Kommunen bör också underlätta för fastighetsägare som vill minska sin energipåverkan genom att installera solceller på taken.

Plats för kollektivtrafik, gångtrafikanter, cyklister och bilister

Kollektivtrafik, cykel och gång ska göras mer attraktiva som transportval, men Liberalerna för den skull inte emot bilar. De som måste utnyttja bil ska kunna nå centrum smidigt och hitta parkering. Liberalerna vill på så vis också underlätta för de handlare som finns i centrum. Uppsala centrum ska vara tillgängligt för alla trafikslag.

Att många väljer att åka med en väl fungerande kollektivtrafik är en av de viktigaste faktorerna för att uppnå de miljömål som Uppsala kommun har. I takt med att kommunen byggs ut och förtätas är det därför viktigt att stomlinjer och övriga linjer för bussar utökas. Kollektivtrafiken måste utvecklas för en ökad framkomlighet. Linjedragningen bör gå i takt med samhällsbyggandet och exploateringen. Det vill säga - nya linjer skall gå där exploatering kan tänkas ske. Hela kommunen ska ha tillgång till en god kollektivtrafik med trafiksäkra hållplatser.

Liberalerna vill inte att kommunen ska låsa sig vid en teknik, utan vara öppen för att i utredningsarbetet studera flera typer av lösningar och därefter välja den som passar Uppsalas förutsättningar, ekonomi och miljömål bäst. Gröna lösningar som samtidigt tillåter ordning och reda i ekonomin och ett helhetsgrepp om kollektivtrafiken och stadsutvecklingen som tar sikte på framtiden.

Om hela Uppsala kommun ska kunna växa måste vi hitta trafiklösningar även för dem som bor på landsbygden. Liberalerna vill ge landsbygden en effektiv och modern kollektivtrafik och cykelvägar. Vi behöver bygga ut kollektivtrafiken till landsbygden, inte avveckla den. Därför måste Uppsala kommun vara aktiv och samverka med Region Uppsala. Region och kommun måste arbeta åt samma håll.

Det bör finnas sammanhängande cykelstråk inom staden såväl som till närliggande tätorter där cykelvägnätet idag har en hel del avbrott. Dessa stråk måste vara trafiksäkra och attraktiva för att locka fler att använda cykeln både för arbetspendling och rekreation. Nya cykelstråk måste planeras inte bara för nybyggda stadsdelar utan även inom befintliga delar där det är mindre väl försörjt med cykelstråk. Moderna och snabba cykelleder är ett bevis på en modern och progressiv stad och kommun. Liberalerna vill att snabbcykelleder ska byggas i Uppsalas centrala delar där det passar och där det kan leda till att ännu fler Uppsalabor använder cykeln istället för bilen. Liberalerna vill bygga förbifart Uppsala för cyklister, för att göra cykeln till attraktivt och snabbt transportval. Cykelväg bör byggas mellan Uppsala och Stockholm.

Nödvändigt för ett växande Uppsala är också förbättrade och effektivare kommunikationer mellan Uppsala, Arlanda och Stockholm. Idag fungerar de inte tillräckligt väl och möter inte de

behov som finns, varken för persontransport eller varor och gods, som båda transporteras enkelt, tidseffektivt och miljövänligt på järnväg, så länge rätt kapacitet finns. Behovet av fyrspår till Stockholm är stort och en viktig framtidsfråga för Uppsala kommun. Fyrspår kan skapa fler arbetsplatser och många fler bostäder i vår arbetsmarknadsregion.

Broar över Fyrisån

Fyrisån är en tillgång såväl som en barriär i Uppsala. En växande stad behöver nya förbindelser mellan östra och västra sidan. Liberalerna vill utreda om breddning av Kungsängsbron är ett möjligt alternativ till nytt brobygge och kan bespara kommunen dyra investeringsmedel. Alternativt ska en bro byggas över Fyrisån mellan Sunnersta och Nántuna/Vilan. Bron ska byggas för att klara alla trafikslag, regleringen om vilken typ av trafik som ska nyttja bron ska regleras i trafikförordningen och anpassas allt eftersom bilarnas utsläpp minskar. Tills vidare ska den trafikeras av gång- och cykeltrafikanter och kollektivtrafik. Vindbron ska i ordningsställas för cykel- och gångtrafikanter.

Ta vara på Fyrisåns potential

Liberalerna vill utveckla badmöjligheterna för Uppsalaborna. Dagens bad har inte kapacitet nog och håller inte tillräckligt hög klass för att Uppsala ska ha möjlighet att på allvar bli en sommarstad. Liberalerna vill också framhålla det viktiga i att baden blir tillgängliga för alla kommunens invånare, och vill därför se sådana satsningar. Liberalerna har en vision om att Fyrisån 2025 åter ska vara badbar och ge möjlighet för boende och flanörer att ta ett dopp.

Även antalet platser för husbåtar längs Fyrisån bör öka. Med fler möjligheter till denna boendeform ökar liv och rörelse kring ån och på så vis också trivselen och tryggheten.

Utred flytta reningsverket

Det är viktigt att redan nu starta en utredning av möjligheten att på sikt flytta reningsverket längre ut från staden, så att byggnation av Kungsängen fram till Kungsängsleden blir möjligt. Att eventuellt flytta reningsverket är ett stort och tidskrävande projekt och det är därför nödvändigt att redan nu se över möjligheterna. Att skjuta detta på framtiden är inte ansvarsfullt.

Satsa på stadens omland och tätorterna

Liberalerna vill att Uppsala kommun ska planera för att hela kommunen ska ges förutsättningar att växa. Det är viktigt att satsa på tätorterna så väl som omlandet. Restriktionerna som omfattar byggnation i stadens omland utom i tätorterna måste förtydligas så att de inte hämmar utvecklingen på landsbygden. Bebyggelsestillskott på landsbygden ger bättre underlag för kollektivtrafik, och motverkar skolnedläggningar på landsbygden. Det är också viktigt för att tillgodose behovet av billigare bostäder för de kommuninvånare som inte har råd att bo i stadskärnan. Vi är positiva till kompletteringar i bebyggelsegrupper samt även i tidigare icke bebyggda områden så länge området inte är begränsat av nationella eller kommunala bevarandebestämmelser. Reserverandet av områden kring tätorter är också problematiskt eftersom det begränsar människors rörelsefrihet. Avgränsade områden för tätortsutvidgningar bör göras precis som för stadens omland, dessutom bör en tidplan sättas för när programarbete eller detaljplanering av tätorterna ska ske. Vi anser att detta ska göras skyndsamt och under tiden ska bygglov godkännas så länge tomterna kan kopplas till en större bebyggelsestruktur i framtiden.

Viktigt är att alla invånare i Uppsala kommun har tillgång till ett fungerande bredbandsnät.

Ett fungerande Uppsala för alla invånare

För Liberalerna är tillgänglighet och jämställdhet av högsta vikt. I arbetet med stadsutveckling måste också ett barnperspektiv finnas med och genomsyra allt arbete. Uppsala ska vara tryggt att leva och vistas i för alla, oavsett ålder, kön, ursprung eller funktionsnedsättning. Liberalerna föreslår därför att en tjänst som tillgänglighetsrådgivare inrättas, för att kunna bistå med konkreta analyser vid stadsplanering, nybyggnationer och ombyggnationer. Detta för att säkerställa att Uppsala blir en tillgänglig kommun. Välkommen hit, välkommen hem ska gälla alla människor.

Ansvaret för bostadsanpassning har flyttats från äldrenämnden och omsorgsnämnden till plan- och byggnadsnämnden. Det är viktigt att följa upp att förändringen fungerar och att enskilda som har behov av skyndsamma lösningar för att få livssituationen att fungera inte hamnar i kläm i samband med denna flytt av ansvar.

Vid planering av ett framtida Uppsala är ett gott samarbete med Region Uppsala av största vikt. Kommun och region behöver arbeta åt samma håll och skapa gemensamma förutsättningar för en modern stad som ger sina invånare möjligheten till ett gott liv.

Liberalerna vill se en kommun som bygger på en mångfald av människor, samhällsklasser, stads- och landsbygdsmiljöer, med en landsbygd som är lika attraktiv som staden. Där vi skapar nya miljöer som innehåller allt en stad har att erbjuda. Där befintliga miljöer kan bli ännu urbanare med fortsatt förtätning. Vi vill se en utveckling som är både grön och tät med starkt urbana miljöer i staden och med möjlighet för fler att flytta till och bygga på landet, där infrastrukturen och transportererna möjliggör, inte omöjliggör. Uppsala kommun är en kommun som erbjuder olika!

Liberalernas vision för Uppsala kommuns framtida stadsmiljöer skulle kunna beskrivas med ord som inspirerande, imponerande, häftigt, harmoniskt, historiskt, kosmopolitiskt, annorlunda, avkopplande och myllrande.

6.2.1 Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar.

Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	16,2	14,1	15,6	16	16
Övriga intäkter	104,5	75,3	76,7	76,9	77
Summa intäkter	120,7	89,4	92,3	92,9	93
Verksamhetskostnader	-385,7	-372,4	-397,2	-398,6	-398,7
Avskrivningar	-98,2	-104,5	-111,3	-123,5	-127,5
Summa kostnader	-483,9	-476,9	508,546	522,083	526,181
Nettokostnader	-363,2	-387,5	416,246	429,183	433,181
Kommunbidrag politisk verksamhet	1,1	1,1	1,3	1,3	1,2
Kommunbidrag Infrastruktur, stadsbyggnad mm	349,5	359,1	377,1	393,6	398,1
Kommunbidrag kultur och fritid	7,4	7,7	7,7	7,8	7,8
Kommunbidrag färdtjänst/riksfärdtjänst	58,7	60,7	61,3	61,6	62,0
Kommunbidrag affärsverksamhet	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa kommunbidrag	417,1	429	447,8	464,7	469,6
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	53,9	41,5	31,5	35,5	36,4
Finansiella intäkter och kostnader	-42,4	-41,6	-31,5	-35,5	-36,4
Resultat	11,5	-0,1	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>2,8%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			280	255	337

6.2.2 Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturreservat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	56,5	62,9	62,3	61,4	62,6
Övriga intäkter	4,8	3,7	3,3	3	3
Summa intäkter	61,3	66,6	65,6	64,4	65,6
Verksamhetskostnader	-76,8	-96,2	-131,8	-131,3	-133,2
Avskrivningar	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
Summa kostnader	-77,2	-96,6	-132,3	-131,8	-133,7
Nettokostnader	-15,9	-30	-66,7	-67,4	-68,1
Kommunbidrag politisk verksamhet	0,9	0,9	1,6	1,5	1,5
Kommunbidrag infrastruktur, stadsbyggnad m m	27,1	29,1	30,5	30,7	30,9
Kommunbidrag vård och omsorg, bostadsanpassning	0	0	34,6	35,1	35,6
Summa kommunbidrag	28,0	30,0	66,7	67,3	68,1
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	12,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter och kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	12,1	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	43,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Investeringsram			2	2	2

6.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	37,3	42,3	43,1	44,0	44,9
Övriga intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter	37,3	42,3	43,1	44,0	44,9
Verksamhetskostnader	-58,4	-61,1	-62,4	-63,3	-64,2
Avskrivningar	-0,3	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2
Summa kostnader	-58,7	-61,4	-62,5	-63,4	-64,4
Nettokostnader	-21,4	-19,1	-19,3	-19,4	-19,5
Kommunbidrag politisk verksamhet	18,5	19,1	1,1	1,1	1,1
Kommunbidrag infrastruktur, stadsbyggnad m m	0	0	18,1	18,2	18,3
Kommunbidrag fritid övrigt			0,1	0,1	0,1
Summa kommunbidrag	18,5	19,1	19,3	19,4	19,5
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter och kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	-2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>-15,7%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			0,5	0,5	0,5

6.2.4 Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Nämnden har åtta inriktningsmål vid sidan av de kommungemensamma inriktningsmålen. De finns i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet är antaget av kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

- Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor.
- Stärka förmågan till krisberedskap
- Återuppta planering för civilförsvaret och räddningstjänst under höjd beredskap
- Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer
- Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen
- Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning
- Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras
- Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Budget

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader.

För budget se bilaga 6.

6.2.5 Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

För budget se bilaga 3.

6.3 Utbildning och arbete, samt kultur, idrott och fritid

Människor har förmåga att lära hela livet, och politikens uppgift är att skapa förutsättningar för och uppmuntra lärande i olika former, livet igenom. Grunden för det livslånga lärandet läggs i tidig ålder, och skolan ska därför utformas för att väcka nyfikenhet och skapa vetgirighet. Skolan måste visa att kunskap är viktigt och förmedla att lärande kan ske i många sammanhang och på många sätt. En lyckad skolgång skapar goda förutsättningar för livet. Elever med examen från gymnasieskolan lyckas bättre med att etablera sig i samhället och i arbetslivet. Ungdomar som blir arbetslösa direkt efter gymnasiet fortsätter att vara arbetslösa i betydligt större utsträckning än andra under de kommande tio åren. Skolan måste därför fånga upp barn och elevers olikheter och möta upp var och en på bästa sätt för att skapa förutsättningar för goda resultat.

I Liberalernas Uppsala kan föräldrar, barn och elever välja den förskola eller skola som passar dem bäst. Etableringsfriheten för förskolor är viktig och vi välkomnar nya initiativ för att starta förskolor, grundskolor eller gymnasieskolor. Det är positivt för vår kommun och våra medborgare. Konkurrens vässar verksamheterna och personal inom pedagogisk verksamhet får fler arbetsgivare att välja mellan. Det är viktigt att värna allas möjlighet att välja skola, oavsett om man har behov av särskilt stöd eller inte. Kommunen ska inte lägga praktiska hinder i vägen för valfriheten. Rätten till skolbusskort är nödvändig att bevaka eftersom detta kan vara avgörande för faktisk valfrihet för många familjer.

Det finns inga barn som är så studiemotiverade som de som ska börja förskoleklass. Därför är det viktigt att lågstadiet har möjlighet till tidiga insatser och möter barnen där de är, även de barn som redan kan läsa, skriva och räkna eller lär sig snabbt. Barn får aldrig hindras i sin utveckling. Arbetet börjar redan på förskolan och får inte stanna upp i skolan. Förskolan i Uppsala håller hög kvalitet. Under Liberalernas ledning infördes räkna-skriva-läsa-garanti, och nu måste Uppsala kommun ta fram kriterier och metod för uppföljning i grundskolans lägre årskurser. Det är viktigt att barn med annat modersmål får modersmålsstöd. Modersmåls lärare och modersmålspedagoger ska omfattas av fortbildningsinsatser för att utveckla kvalitén.

I dag krävs en examen från gymnasieskolan för att kunna fortsätta med högre studier eller för att få arbete. Förskolan och skolan har ett samlat ansvar för alla elever som av olika anledningar har svårt att nå målen för utbildningen. Livssituationen utanför skolan kan också inverka negativt på elevens möjlighet att lära och utvecklas i skolarbetet. Därför vill vi att kommunen, på några utvalda skolor, inrättar ett pilotprojekt som innebär att socialsekreterare har sin placering på skolan. Detta för att öka samarbetet mellan skola och socialtjänst och för att med gemensamma krafter effektivisera med tidiga insatser för att fånga upp elever med olika svårigheter eller hög frånvaro. Gemensam planering mellan förvaltningar ökar möjligheten att hitta gemensamma lösningar, för barnets bästa.

Skolgårdarna ska locka till lek och aktivitet. Detta är särskilt viktigt för områden där det finns barn som inte har tillgång till lektytor hemma eller i närheten av hemmet. För att kunna utnyttja och effektivisera resurser, bör skolgårdarna rustas ordentligt och en strategi för samfinansiering mellan olika förvaltningar ska tas fram.

Skickliga lärare gör skillnad

I den liberala skolpolitiken ges också lärare möjlighet att fortsätta utvecklas inom sitt yrke. Skickliga lärare gör skillnad. Därför ska de bästa förskollärarna och lärarna arbeta i Uppsala kommun och en fortsatt satsning på karriärtjänster är nödvändig för att höja lönerna och

utveckla kvaliteten på undervisningen. Möjligheter till fortbildning är viktigt, liksom lön till skickliga lärare och större möjlighet till löneutveckling för alla lärare.

Krafttag måste också tas för att förbättra lärares arbetsmiljö och minska lärares arbetsbelastning. Lärare ska få fokusera på lärandeuppdraget, och därför måste övriga yrkeskategorier, som studie- och yrkesvägledare, skolsköterskor, kuratorer, fritidsledare och vaktmästare finnas i tillräckligt god utsträckning på varje skola.

Liberalerna vill inrätta en pedagogisk forsknings- och utvecklingsenhet samt centralisera rättningen av de nationella proven. Därtill behövs en särskild strategi för att kunna rekrytera till de förskolor och skolor som har svårt att hitta behöriga förskollärare och lärare. Lönen är ett viktigt verktyg för detta och rektorer på kommunala skolor ska ha mandat att sätta den lön som rektorn anser lämplig utifrån de rekryteringsbehov skolan har och som avspeglar de pedagogiska utmaningar som skolan står inför. Skolor som under många år underpresterat ska kunna tvångsförvaltas. Uppsala kommun är ett viktigt nav i regionen och gymnasieskolan ska kunna locka elever från hela regionen. Samarbete med företag, vuxenutbildning och Arbetsförmedlingen höjer kvaliteten och minskar vid samlokalisering lokalkostnaderna, så att resurserna läggs på utbildning och inte tomma lokaler. Nya skollokaler ska byggas flexibelt för att passa många typer av behov.

Kompetenta skolledare som leder den pedagogiska utvecklingen på skolan och tillåts ta ett helhetsgrepp om skolans verksamhet för att göra verklighet av målet om att alla barn ska klara sin utbildning är avgörande. Då ges skickliga lärare ska möjlighet att ägna sig åt sin profession.

Lokal satsning på yrkesprogrammen och yrkesutbildningarna

Många arbetsgivare har svårt att hitta personal med rätt kompetens inom yrken som inte kräver högskoleutbildning. Det handlar om kockar, vårdpersonal, elektriker, chaufförer osv. Med tanke på att fler och fler 40-talister och nu även snart 50-talister lämnar ett rikt arbetsliv behöver många arbetsgivare rekrytera nya yrkeskunniga medarbetare. Trenden med vikande ansökningar till yrkesprogrammen måste brytas. Därför måste Uppsala samla alla krafter för att locka kommande gymnasister till yrkesprogrammen och lärlingsutbildningarna. I princip kan ungdomarna redan idag få ett garanterat jobb efter avslutad yrkesutbildning, trots det är söktrycket lågt. Liberalerna vill genom ett fördjupat samarbete med berörda branscher i Uppsala lansera ett särskilt program för att stärka yrkesprogrammen och locka fler elever till utbildningarna, det handlar om att säkerställa kompetensförsörjning. Ett ansvar som måste ledas politiskt. Exakt hur yrkesprogrammen kan lyftas bör diskuteras i samråd med branschen och andra aktörer. Men några förslag tror vi kan vara bra att börja med; att garantera elever på yrkesprogram sommarjobb i samarbete med branschen, att erbjuda elever på yrkesprogram körkortsutbildning i åk 3, Införa en särskild vecka i syfte att lyfta yrkesprogrammen och yrkesutbildningarna och deras betydelse för den framtida kompetensförsörjning och vilka möjligheter eleverna har när dessa väljer ett yrkesprogram.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen spelar en avgörande roll i det livslånga lärandet och ska inte enbart ses som en arbetsmarknadsåtgärd eftersom den ger möjlighet att komplettera en gymnasieutbildning som inte gett behörighet till högskolan eller en specifik utbildning. Dörren bör därför stå öppen för alla som ansöker om att läsa in särskild behörighet till högskolan, samt för den som vill läsa in kompetens för ett bristyrke som kräver särskilt kompetens på gymnasienivå. Även

vuxenutbildningen måste möta individernas skilda behov med anpassad pedagogik. I Liberalernas Uppsala ska alla ha ett jobb att gå till. Egen försörjning är en fråga om frihet och självbestämmande. Det gäller både män och kvinnor. Tack vare Liberalernas och Alliansens reformer de senaste mandatperioderna har Uppsala län lägst arbetslöshet i hela landet och Uppsala kommun har lägst arbetslöshet jämfört med landets tio största kommuner. Det finns dock alltför många grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Ungdomar som saknar gymnasial utbildning, personer som är utrikes födda och personer med funktionsnedsättning. Genom att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och erbjuda individanpassade insatser kan dock arbetslösheten sjunka även inom dessa grupper. Folkhögskola behöver tydliggöras som alternativ för den som inte har gymnasieexamen.

Mer behöver göras för att nyanlända och de som inte har en gymnasieexamen får utbildning och eget arbete. Liberalerna vill därför införa en ny form av yrkesutbildning för vuxna motsvarande gymnasial nivå med stort inslag av arbetsplatsförlagt lärande. Utbildningen bör rikta sig mot personer utan gymnasiekompetens, främst nyanlända, men kan även vara ett alternativ till gymnasieutbildning för vissa. Genom en sådan satsning skulle resurser som annars går till parallella strukturer inom gymnasieskola och vuxenutbildning istället kunna gå till undervisning och lärarlöner, inte utbildningslokaler. Resultatet skulle dessutom bli bättre utbildning för de som står långt från arbetsmarknaden genom att de ges möjlighet till en fullgod gymnasieexamen och därmed en snabbare väg till egen försörjning.

Nyanlända som har lärarutbildning bör få riktad stöd och en mentor i en kollega som arbetar i skolan.

Arbetstagare med funktionsnedsättning

Uppsala kommun bör ta på sig rollen som föregångare och i hög utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning anställning inom den egna verksamheten. Kommunen ska se till den kompetens och förmåga som personer med funktionsnedsättning besitter. Uppsala kommun ska också arbeta för översyn av lagstiftning vad gäller lön och annan ersättning. Som läget är i dag är det många som hamnar i kläm när det inte går att kombinera en deltidsanställning med ersättning i annan form (exempelvis aktivitetsersättning). Detta leder till en inlåsnings effekt som utestänger personer med funktionsnedsättning och de som behöver arbetsträna efter viss tids frånvaro från arbetsmarknaden. Att personer med funktionsnedsättning ska få relevant arbetsmarknadsstöd och tillgång till arbete på den vanliga arbetsmarknaden, samt få rehabiliteringsinsatser då behovet finns är en viktig fråga för Liberalerna.

Språk, utbildning och arbete för invandrare och flyktingar

I en globaliserad värld med krig och oroligheter är det en självklarhet för oss som liberaler att Uppsala ska erbjuda skydd. När allt fler söker sig till Sverige ställs dock högre krav på en fungerande integrationspolitik. Att snabbt komma in på arbetsmarknaden och lära sig svenska språket är avgörande för en lyckad integration. Utbildningen i svenska för invandrare ska därför individanpassas ytterligare och nyanlända akademiker ska få hjälp att validera sin utbildning. Barn som flyr, eller flyttar hit av andra orsaker, ska ha pedagoger och lärare som har rätt kompetens att kunna utveckla såväl språken som ämneskunskaperna hos sina elever. Dessa barn ska ha samma möjligheter till utbildning, vidare studier och arbete som alla andra jämnåriga. Den som kommer till Uppsala från ett annat land ska ha reella möjligheter att etablera sig i samhället. Därför måste mottagandet av nyanlända syfta till integration, arbete och delaktighet.

Försörjningsstöd

Andelen biståndsmottagare i Uppsala kommun ligger lägre än i liknande kommuner, men kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd ligger högre. En stor utmaning är att minska långvarigt biståndsmottagande. Detta måste ske genom att personerna som mottar bistånd aktiveras genom relevanta utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser.

Viktigt är också att Arbetsmarknadsnämnden motverkar vräkningar på grund av hyresskulder och på så vis minskar risken för kostsamma akuta lösningar.

Kultur och idrott

Idrotten och kulturen har stor betydelse för Uppsalas utveckling. Det går inte att tänka sig ett gott samhälle utan ett självständigt kulturliv och aktiverande idrottsliv. Bibliotek, fritidsgårdar, lokala kulturhus, idrotts- och fritidsanläggningar, museer och teatrar är viktiga mötesplatser för demokrati, mångkulturella möten, kultur, kunskap och aktiviteter. Att möta ett spännande kultur- och fritidsliv redan i unga år skapar förutsättningar för social hållbarhet. Fritids- och kulturutbud kan spela en avgörande roll för de boendes livskvalitet och för en positiv utveckling av en stadsdel eller på landsbygden.

Kulturstaden Uppsala

Kulturen är betydelsefull för människors bildning, utveckling och kreativitet. Därför är kulturlivets villkor och möjligheter avgörande för både människors och samhällets utveckling. Kulturen är, och har alltid varit, ett viktigt liberalt åtagande. Liberalerna är ett parti som värnar kulturen och vill se en mer offensiv kulturpolitik.

Kulturen kan bidra till mycket i samhället, men bara om man värnar dess egenvärde. Ofta ställs kulturens egenvärde och kulturens ”nytta” (dvs. att kulturen är bra för något som t.ex. hälsan/integrationen/demokratien) mot varandra. Det är en konstgjord motsättning! Allt börjar med konsten i sig. Först därefter kommer konstens nytta. Men den som fokuserar på att konsten ska vara bra för något, kommer snart att märka att utan kvalitet i konsten har den inte heller något instrumentellt värde.

Utgångspunkter för Liberalernas kulturpolitik är frihet, kvalitet, bildning, gränslöshet och nyskapande. Principen om armlängds avstånd, dvs. att det är konstnärerna och andra experter, och inte politiker, som fattar de konstnärliga besluten, måste upprätthållas på alla områden där det är relevant. Internationaliseringen av kulturlivet är mycket positiv. De senaste decenniernas invandring och globaliseringen av såväl populärkultur som smalare kulturella uttryck, har gett Sverige ett rikare och mer mångfacetterat kulturliv.

Genom att ta del av olika kulturella uttryck utvecklar och förstärker Uppsalaborna den bildning som behövs för att vi alla ska ha möjlighet att ta makten över våra egna liv. Uppsala kommun ska därför vara en kulturstad, dvs. en stad där det finns ett brett och tillgängligt utbud av hög kvalitet av kulturens olika ”grenar”, som konst, dans, teater, musik, litteratur, film, fotografi etc. De kulturella uttrycken ska vara närvarande i offentliga miljöer och samtidigt behöver Uppsala konstmuseum utvecklas. För att möta dansen behövs ett Dansens hus.

Liberalerna vill se en kommunal kulturpolitik med fokus på kvalitet. Liberalerna vill också se ett ökat kulturdeltagande bland alla grupper, med särskilt fokus på barn och unga samt de som idag i liten utsträckning tar del av kultur. För dem som på ålderns höst drabbats av sjukdom och ensamhet är kulturen ofta bärare av hopp och förtröstan. Både unga och gamla behöver extra

stöd i sökandet av god kultur. Liberalerna vill se en extra förstärkning i föreningsstödet till kulturaktiviteter för barn och unga.

Kulturen får en starkare ställning i vårt samhälle om ännu fler själva är aktiva som utövare av skapande insatser. Samhörighet och mänsklig värme får en styrka i kulturella upplevelser så väl som av eget skapande.

Kommunens bibliotek, museer, teatrar, konserthus och andra scener liksom det fria professionella kulturlivet ska ges ett starkt offentligt stöd. De kommunala resurserna styrs till den verksamhet som håller hög kvalitet och gör kvalitetskulturen tillgänglig. Näringslivet bjuds in att öka sitt stöd till den lokala kulturen.

Barns och ungas tillgång till goda kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande ska tillgodoses. Att få möta kultur av hög kvalitet redan i skolan är grundläggande i en bra utbildning. Kulturskolan ska locka barn och unga att utveckla eget skapande med både bredd och kvalitet. Kulturutbudet ska kunna upplevas som jämställt och tillgängligt för både män och kvinnor, pojkar och flickor oavsett fysisk och psykisk förmåga.

Kulturarvet och våra kulturmiljöer bevaras genom att de brukas och ibland även omdefinieras av dem som lever och verkar i Uppsala.

En av landets främsta idrottskommuner

Liberalerna vill att Uppsala ska bli en av landets främsta idrottskommuner för både bredd- och elitidrott. Idrott skapar trygghet, social gemenskap, meningsfull fritid och utvecklar barn och unga till självständiga individer. En förutsättning för ett aktivt idrottsliv är gynnsamma villkor för föreningarna och kommunen. Uppsala ligger idag i framkant när det gäller gymnasiestudier kombinerat med idrott. Vi har ett unikt upplägg där samarbetet med specialförbunden ger positiva effekter för eleverna, föreningarna, skolan, kommunen och framför allt för samhället. Idrotten är viktig för folkhälsan.

Kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter har goda möjligheter att bidra till integrationen av nya Uppsalabor. Genom kultur- och idrottsföreningar blir nya invånare en del av samhället och får på så sätt en hållbar start på ett liv i Sverige och Uppsala.

Liberalerna ser även idrotten som en viktig tillväxtfaktor. Idrotten lockar besökare till olika arrangemang som i sin tur skapar fler arbetstillfällen. Samverkan inom projektet Elitidrott Uppsala stärker relationerna mellan näringsliv, föreningsliv och kommunen och skapar bättre förutsättningar att bedriva elitidrott i Uppsala samt stärker och utvecklar varumärket Uppsala.

Utbyggnaden av lokaler och anläggningar för kultur, idrott och fritid har inte följt den ökande befolkningsutvecklingen vilket lett till brister i infrastrukturen. Fortfarande finns mycket kvar att göra för att infrastrukturen för idrott ska kunna anses vara tillfredsställande. Det handlar om såväl större kulturcentra som utbud, service och anläggningar i bostadsnära lägen. Frågor om kultur, idrott och fritid måste därför ingå som en del av samhällsplaneringen i ett tidigt skede där såväl stadens som landsbygdens förutsättningar uppmärksammas. Samspelet och dialogen med civila samhället är viktig. Folkbildning och föreningsliv står för betydande insatser inom kultur-, idrotts- och fritidsutbudet och kan samla unga i påverkansarbete.

En utmaning är att förbättra tillgängligheten på de anläggningar som finns, så att personer med funktionsnedsättningar får bättre möjligheter att nyttja dessa. Idrottsanläggningar behöver också i högre utsträckning bli bokningsbara.

Ytterligare en utmaning för Idrotts- och fritidsnämnden är att skapa balans mellan idrott och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och ge förutsättningar för en aktiv och hälsofrämjande fritid för alla oavsett socio-ekonomisk bakgrund, kön eller etniskt ursprung. Viktigt är också att skapa goda förutsättningar för så väl landsbygdsboende som stadsbor.

För Liberalerna är det viktigt att poängtera att det inte råder någon motsättning mellan breddidrott och elitidrott. Snarare finns ett ömsesidigt beroende, vilket gör att satsningar måste ske på både breddidrott och elitidrott.

Liberalerna har medverkat till att ett antal viktiga beslut fattats angående arenor. Det kvarstår dock ett behov av en matcharena för bandy. En omvandling av Relita-hallen är det enklaste och mest kostnadseffektiva sättet att ordna detta.

En ekonomi i balans är nödvändigt att sträva mot, men är också en utmaning då behoven av satsningar är så stora.

6.3.1 Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	176,9	182,3	201,4	205,1	209,6
Övriga intäkter	493,5	486,6	463,3	470,5	494,1
varav försäljning verksamhet (AMN)	65,6	66,6	68,6	68,8	69,0
Summa verksamhetens intäkter	670,4	668,9	664,7	675,6	703,8
Verksamhetens kostnader	-4 798,8	-4 981,8	-5 279,3	-5 365,2	-5 477,1
Avskrivningar	-39,9	-43,1	-45,8	-49,7	-52,8
Summa verksamhetens kostnader	-4 838,7	-5 024,9	-5 325,1	-5 414,9	-5 529,9
Verksamhetens nettokostnader	-4 168,3	-4 356,0	-4 660,4	-4 739,3	-4 826,1
Kommunbidrag politisk verksamhet	1,8	2,3	2,9	2,9	2,9
Kommunbidrag förskola	1 254,7	1 298,0	1 307,2	1 309,8	1 325,1
Kommunbidrag pedagogisk omsorg	60,0	61,8	62,6	62,9	63,7
Kommunbidrag öppen förskola	14,3	14,7	14,9	15,0	15,2
Kommunbidrag fritidshem	198,4	211,2	217,1	220,7	222,8
Kommunbidrag förskolekalss	148,6	161,0	159,4	157,5	153,6
Kommunbidrag grundskola	1 689,8	1 811,7	2 082,4	2 131,5	2 169,5
Kommunbidrag grundsärskola	77,5	82,8	87,1	89,2	90,8
Kommunbidrag gymnasieskola	656,8	663,2	677,4	697,2	728,5
Kommunbidrag gymnasiesärskola	51,1	52,2	54,2	56,5	59,1
Summa kommunbidrag	4 153,0	4 358,9	4 665,1	4 743,2	4 831,0
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-15,3	2,9	4,8	3,9	4,9
Finansiella intäkter och kostnader	-3,0	-2,8	-4,8	-3,9	-5,0
Resultat	-18,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat som andel av kommunbidrag	-0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
varav resultat vuxenutbildning (AMN)	0,8	5,7	6,3	5,0	3,7
Resultat inkl vuxenutb	-19,1	-5,7	-6,3	-5,0	-3,7
Resultat som andel av kommunbidrag	-0,5%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%
Investeringsram			33,5	143,0	125,0

6.3.2 Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare och det kommunala aktivitetsansvaret. Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsfrämjande och kompetenshöjande arbetsmarknadsinsatser samt feriearbete. Ansvaret omfattar ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens flyktingmottagande och stöd till integrationsinsatser, stöd till föreningar bildade på etnisk grund samt utvecklingsmedel för ökad inkludering. Nämnden ansvarar även för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning.

Budget

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Statsbidrag	65,0	77,0	97,0	107,0	97,0
Lönebidrag	26,0	31,0	28,0	30,0	32,0
Övriga intäkter	31,0	29,0	30,0	30,0	30,0
Summa verksamhetens intäkter	122,0	137,0	155,0	167,0	159,0
Verksamhetens kostnader	-684,0	-717,3	-741,5	-753,1	-745,0
Avskrivningar	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
Summa verksamhetens kostnader	-684,5	-717,7	-742,0	-753,6	-745,5
Verksamhetens nettokostnader	-562,5	-580,7	-587,0	-586,6	-586,5
Kommunbidrag politisk verksamhet	1,0	1,0	1,8	1,8	1,7
Kommunbidrag konsumentfrågor	4,8	5,0	5,1	5,1	5,1
Kommunbidrag föreningsbidrag, etniska föreningar	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
Kommunbidrag kommunal vuxenutbildning	131,7	136,8	134,3	134,2	134,2
Kommunbidrag ekonomiskt bistånd	288,0	299,4	307,4	307,3	307,3
Kommunbidrag flyktingmottagande	10,3	10,7	10,6	10,5	10,4
Kommunbidrag arbetsmarknadsinsatser	126,6	126,1	126,1	126,0	126,0
Summa kommunbidrag	564,1	580,8	587,1	586,7	586,6
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	1,6	0,1	0,1	0,1	0,1
Finansiella intäkter och kostnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>0,3%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			4	4	4

6.3.3 Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskola. Kulturmiljö- och kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	13,6	10,3	11,8	12,0	12,2
Övriga intäkter	200,3	205,1	210,0	215,0	220,0
Summa intäkter	213,9	215,4	221,8	227	232,2
Verksamhetskostnader	-471,9	-490,8	-517,1	-525,2	-534,0
Avskrivningar	-3,1	-2,6	-2,7	-3,0	-3,0
Summa kostnader	-475	-493,4	519,766	528,187	537,016
Nettokostnader	-261,1	-278,0	-298,0	-301,2	-304,8
Kommunbidrag politisk verksamhet	261,4	278,3	1,5	1,5	1,5
Kommunbidrag bibliotek (313)			82,4	82,9	83,4
Kommunbidrag fritid övrigt (32)			26,4	26,6	26,7
Kommunbidrag fritidsgårdar (323)			42,3	43,3	44,8
Kommunbidrag, kultur, övrigt (31)			84,5	84,8	85,3
Kommunbidrag, Musik - och kulturskola (314)			39,0	39,9	40,6
Kommunbidrag öppen fritidsverksamhet (424)			21,8	22,2	22,4
Summa kommunbidrag	261,4	278,3	298,0	301,2	304,8
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter och kostnader	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0
Resultat	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			18,0	23,0	18,0

6.3.4 Idrott- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	41,8	41,1	45,1	47,2	49,3
Summa verksamhetens intäkter	42,2	41,1	45,1	47,2	49,3
Verksamhetens kostnader	-226,4	-244,7	-261	-283	-287
Avskrivningar	-2,8	-3,4	-3,1	-3,3	-3,5
Summa verksamhetens kostnader	-229,2	-248,1	-263,633	286,755	290,362
Nettokostnader	-187,0	-207,0	-218,533	239,555	241,062
Kommunbidrag politisk verksamhet	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Kommunbidrag kultur och fritid	199,4	206,9	218,0	239,2	240,7
Summa kommunbidrag	200,3	207,8	219,0	240,2	241,7
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	13,3	0,8	0,5	0,6	0,6
Finansiella intäkter och kostnader	-0,5	-0,8	-0,5	-0,6	-0,6
Resultat	12,8	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	6,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Investeringsram			5	5	5

6.4 Vård och omsorg

Liberalernas utgångspunkt för Uppsalas vård- och omsorgsinsatser är att medborgarna ska ges möjlighet till självbestämmande, delaktighet och inflytande. I den mån var och en har möjlighet ska hen i samråd planera utformning av stöd- och serviceinsatser och där det är möjligt välja vem som utför dessa. Vård- och omsorgsinsatser ska utgå från behov och vara likvärdiga oavsett kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, social bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Barnens rätt till god omvårdnad

Att stödja och skydda barn är en central uppgift för samhället. Utsatta barns rättigheter behöver stärkas. Liberalerna vill därför att FN:s barnkonvention ska genomsyra socialtjänstens arbete i Uppsala. Fler vuxna måste finnas i skola och på fritids för att kunna se och ta ansvar för våra barn. Liberalerna vill stärka samarbetet mellan skola, fritids och socialtjänst genom att i ett pilotprojekt låta ett antal socialsekreterare ha sin arbetsplats förlagd till en skola. Kortare vägar mellan skolpersonal och socialtjänst, och mellan socialtjänst och barn och unga, kan leda till snabbare upptäckt och insatser.

Barn som samhället tagit ett särskilt ansvar för genom familjehemsplacering, eller barn som på andra sätt är utsatta, måste få stöd i sin sociala situation för att underlätta skolarbetet. En lyckad skolgång är biljetten till en bättre framtid. Även barn som skyddas till följd av våld inom familjen måste få uppleva kontinuitet i skolgången. Det är ett viktigt mål att arbeta mot.

Barnens behov ska alltid vara i centrum. Höga krav ska ställas på socialtjänstens handläggning av barnärenden. Liberalerna vill att de handläggare som arbetar med ärenden som involverar barn ska ha särskild kunskap om utsatta barn och deras behov. Så väl socionomer som psykologer och kuratorer behövs i arbetet. Utsatta barn måste skyndsamt få relevant stöd för att bearbeta upplevelser och skapa en ny känsla av trygghet.

Uppsala kommun behöver utveckla fler hemmaplanslösningar, som alternativ till placering på HVB eller i familjehem.

Våld i nära relationer

En viktig fråga är den om våld i nära relationer, som handlar så väl om jämställdhet som om mänskliga rättigheter, demokrati och rättssäkerhet. Alla, oavsett könstillhörighet, som utsätts för våld i nära relationer ska känna att de behandlas med respekt och få adekvat stöd i tid.

Kommunens resurscentrum Nexus ska ges möjligheter att utveckla sin verksamhet med juridiskt stöd och kommunen måste stödja och samverka med de ideella organisationer som fyller en viktig roll i sammanhanget.

Kunskapen måste öka om hedersrelaterat våld inom skola, särskola, socialtjänst och äldreomsorg. Liberalerna föreslår därför att kommunen inrättar en samordnare för hedersrelaterat våld som kan leda arbetet.

Trygghet och samordning

Liberalerna försvarar alla människors rätt till värdighet och trygghet i varje livsskede. En obruten kedja av omsorgsinsatser är då viktig. Ingen människa får falla mellan stolarna till följd av snårig lagstiftning eller brist på samverkan och samstämmighet. Ett sömlöst förfarande där individens bästa och goda levnadsvillkor självklart står i centrum, oavsett ålder eller komplicerad lagstiftning är ett måste. Liberalerna vill se människan bakom varje insats och väsentligt förbättra

bemötande och genomförande inom vård och omsorg i Uppsala kommun. Samverkan mellan kommunens olika verksamhetsområden är av största vikt och samarbetet med anhöriga måste utvecklas.

“En väg in”

Viktigt i sammanhanget är också att en person i behov av stöd och service inom ramen för LSS eller SoL inte behöver upprepa sin berättelse och klargöra sina behov för flera personer. Det ska räcka med att berätta för en person som sedan sköter vidare kontakter för att rätt stöd ska kunna ges. Därför vill Liberalerna skapa något vi kallar för ”en väg in” – som garanterar ett ombud som sköter kontakter med övriga handläggare för att se till att det stödbehov som finns tillgodoses och att insatser samordnas. Fokus ska ligga på att skapa långsiktigt fungerande lösningar och att avlasta den enskilde och dess närstående.

Anhöriga till äldre, personer med funktionsnedsättningar och sjuka gör ofta en fantastisk insats, som många gånger också innebär en stor påfrestning för den anhörige själv. Liberalerna vill att alla nämnder inom vård- och omsorgsområdet ser över det stöd som ges till anhöriga för att se om det kan förbättras. Här är det av stor vikt att låta de anhöriga själva komma till tals.

Civilsamhället

Även civilsamhället utgör en stor tillgång. Dess engagemang och initiativ gör att många fler alternativ kan erbjudas för stöd, samvaro och stimulans. Fler och fler medborgare vill engagera sig i civilsamhället för att kunna bidra till ett bättre samhällsklimat, vilket måste tillvaratas ännu bättre av nämnderna och kommunen. Samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet ska därför fortsätta utveckla och upprätthålla en kontinuerlig samverkan med civilsamhället. Erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara och tillsammans med civilsamhället ska nya stödinsatser för att möta medborgarnas behov tas fram.

Värdesätt personalen

För att få en fungerande vård och omsorg i Uppsala anser Liberalerna att vi måste värna om och värdesätta den personal som utför arbetet. Arbetsvillkoren måste vara rimliga och utvecklingsmöjligheter ska finnas. Liberalerna vill därför som ett första steg införa ett socialekreteraryft för att kunna behålla och rekrytera kunnig och kompetent personal inom socialtjänsten. De socialekreterare som bär det tyngsta ansvaret ska premieras.

Missbruk

Drogmissbruk och spelberoende leder till svåra levnadsförhållanden för den drabbade individen och dennes familj. För Liberalerna är det viktigt att det preventiva arbetet ges hög prioritet. Människor ska inte behöva fastna i missbruk, och om det trots allt sker ska samhället kunna ställa upp med hjälp. Liberalerna vill införa en vårdgaranti inom missbruksvården som innebär utredning och vård inom 30 dagar. Liberalerna vill också att samverkan mellan skola, socialtjänst, region och polis ökar, liksom att metoder för behandling av spelberoende utvecklas.

HBTO

I ett liberalt Uppsala har varje människa möjlighet att vara sig själv fullt ut. Kommunens verksamheter och dess personal ska ha utbildning i HBTO-frågor och ge varje människa ett respektfullt och korrekt bemötande. Kommunen måste ha ett HBTO-perspektiv i all relevant verksamhet och verksamheterna bör HBT-certifieras.

Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet är viktig och fyller en tydlig funktion för många personer med funktionsnedsättning. Liberalerna menar att daglig verksamhet bidrar med utveckling för den enskilde samtidigt som verksamheten fyller en samhällsfunktion och bidrar med värdefulla insatser. Det är viktigt att valfriheten för den enskilde värnas så att det finns ett spektrum av olika inriktningar på daglig verksamhet att välja på. Personer som deltar i daglig verksamhet ska känna att deras insatser värderas högt.

Liberalerna vill att personer som deltar i daglig verksamhet ska ha tillgång till avgiftsfri kollektivtrafik. Det är en uppmuntran som kan göra att fler, som idag förlitar sig på färdtjänst och av daglig verksamhet organiserade resor, testar om kollektivtrafik ibland kan fungera för dem. På längre sikt kan detta leda till att en del av dem som har rätt till färdtjänst väljer att använda kollektivtrafik istället för taxiresor som är dyrare både för den enskilde och för samhället.

Bostad med särskild service

Anpassade bostäder är en viktig fråga för Liberalerna. Det råder stor brist på LSS-bostäder och kommunen måste öka takten för att skapa fler. Personer med funktionsnedsättning som har rätt till LSS-bostäder ska skyndsamt få lämpliga bostadserbjudanden. Liberalerna vill också att personer som anmält och beviljats bostäder enligt LSS ska få tillgång till information om vilka LSS-bostäder som finns i kommunen för att själv kunna avgöra vilka som uppfyller önskemål om geografiskt läge och behov av anpassning.

Även trygghetsboenden för äldre behöver byggas i högre takt. Trygghetsboenden ger utrymme för värdefulla sociala kontakter och stöd när behov uppstår, samt är byggda på ett sätt som gör vardagen enklare för den som exempelvis har svårt att röra sig och minskar på så sätt risken för olyckor. Äldre ska kunna känna sig trygga i sin boendesituation.

Rätten till ett boende

Att ha tak över huvudet är en mänsklig rättighet. I ett välfärdssamhälle ska ingen behöva bo på gatan eller sakna en bostad. Den absoluta majoriteten av invånarna i Uppsala klarar av att ordna ett eget boende genom att hyra eller köpa. Men samhället måste vara redo att hjälpa till när enskilda individer av olika omständigheter inte klarar av att ordna sitt eget boende. I ett liberalt Uppsala ska dessa människor få hjälp till en bostad. Rättsäkerhet måste råda vid fördelning av bostadssociala kontrakt och godtycklighet elimineras. Rätt beslut ska fattas för varje individ.

God man

Under de närmsta åren väntas antalet personer som behöver stöd i form av god man eller förvaltare öka i takt med en växande åldrande befolkning och en ökning av antalet ensamkommande flyktingbarn. Det betyder att kommunen måste lägga mer tid och resurser på rekrytering av nya personer som kan ta uppdrag som god man för ensamkommande barn.

Att möta ett växande Uppsala

De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet. Att erbjuda insatser som håller fullgod kvalitet till så låg kostnad som möjligt är en nödvändighet för att uppnå ekonomi i balans under planperioden samt på längre sikt. Konkurrensutsättning av kommunalt driven verksamhet är därför nödvändigt och önskvärt även framöver, särskilt som det säkerställer valfrihet för den enskilde medborgaren. För att klara av

att möta de behov som finns behöver Uppsala kommun privata utförare som komplement till egen verksamhet. Att bedöma vad kvalitet får kosta är svårt och gjorda bedömningar måste regelbundet utvärderas och likvärdighet och hög nivå på omsorgen säkerställas. Liberalerna vill regelbundet genomföra enkätundersökningar med de medborgare som använder kommunens vård- och omsorgstjänster, och då det är relevant även med deras anhöriga, för att metodiskt utvärdera hur kvaliteten uppfattas. En starkare regelbundenhet med betoning på hur mottagaren bedömer kvalitet och pris är ett utmärkt styrmedel för hur nämnder inom vård- och omsorgsområdet ska planera både för ekonomi och för en verksamhet i balans. Digital teknik är en viktig parameter att beakta vad gäller resurs- och ekonomisk hushållning. Genom att förbereda boenden inom vård- och omsorg med uppkoppling och IT-teknik kan förebyggande hälsovård, uppföljning och daglig kommunikation förenklas. Stimulerande aktiviteter och social närvaro på nätet borde vara en självklar del att sträva mot för alla medborgare i Uppsala kommun 2016.

Uppsala får allt fler invånare. Detta kommer att medföra ett ökat behov av service-, vård- och omsorgsinsatser. För att på sikt kunna tillgodose medborgarnas behov behöver ett långsiktigt förebyggande arbete vara i fokus. Det är genom ett långsiktigt förebyggande arbete som behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minskar.

Uppsala kommuns utmaningar består av både förbättrat förebyggande hälsoarbete i samarbete med Region Uppsala men även av att omfördela resurser efter samhällets nuvarande behov. Den psykiska ohälsan är idag omfattande och kryper allt längre ner i åldrarna där vikten av snabba och effektiva förebyggande åtgärder är av största vikt. En skolungdom som inte kan fullfölja sin utbildning riskerar ett liv i utanförskap och så småningom ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser. Den som har en funktionsnedsättning och tidigare har klarat sitt dagliga liv på egen hand men drabbas av depression behöver större omsorgsinsatser. Förebyggande samordnade insatser är av största prioritet inom den nya folksjukdomen psykisk ohälsa.

En viktig del i att tillgodose medborgarnas behov är att erbjuda en kvalitetssäkrad välfärd där insatserna följs upp och utvärderas. Resultaten ska sedan ligga till grund för de beslut som tas avseende framtida satsningar. En nära samverkan med Region Uppsala är i flera avseenden en förutsättning för att medborgarna ska få tillgång till kvalificerade vård- och omsorgsinsatser. Tillsammans med Region Uppsala ska Uppsala kommun fortsätta satsningen på en närvårdsutveckling för att exempelvis främja rehabiliteringsinsatser.

6.4.1 Äldrenämnden

Ansvars- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av nedsatt fysisk funktionsförmåga. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	215,7	180,9	202,5	208,5	215,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	215,7	180,9	202,5	208,5	215,0
Verksamhetens kostnader	-1 872,9	-1 916,3	-1 905,8	-1 930,7	-1 979,8
Avskrivningar	-4,4	-4,4	-3,9	-4,0	-4,1
Summa verksamhetens kostnader	-1 877,2	-1 920,6	-1 909,7	-1 934,7	-1 983,9
Verksamhetens nettokostnader	-1 661,5	-1 739,7	-1 707,2	-1 726,2	-1 768,9
Kommunbidrag verksamhet Politisk verksamhet	1,1	1,1	1,3	1,3	1,3
Kommunbidrag verksamhet Öppna insatser äldre	77,4	79,5	53,4	54,2	55,2
Kommunbidrag verksamhet Ordinärt boende	746,0	768,0	719,3	718,6	736,4
Kommunbidrag verksamhet Särskilt boende	849,4	891,3	933,7	952,6	976,6
Summa kommunbidrag	1 673,9	1 739,9	1 707,7	1 726,7	1 769,5
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	12,4	0,2	0,5	0,5	0,5
Finansiella intäkter och kostnader	-0,6	-0,2	-0,5	-0,5	-0,5
Resultat	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			9,5	12,5	7,5

6.4.2 Omsorgsnämnden

Ansvars- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	13,5	13,0	13,4	14,0	14,2
Övriga intäkter	63,3	43,2	47,3	49,4	51,3
Summa verksamhetens intäkter	76,9	56,2	60,7	63,4	65,5
Verksamhetskostnader	-1 562,9	-1 599,2	-1 613,9	-1 622,7	-1 632,8
Avskrivningar	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa verksamhetens kostnader	-1 563,1	-1 599,2	-1 613,9	-1 622,7	-1 632,8
Verksamhetens nettokostnader	-1 486,2	-1 543,0	-1 553,2	-1 559,3	-1 567,3
Kommunbidrag politisk verksamhet	1,1	1,1	1,5	1,5	1,5
Kommunbidrag öppna insatser	27,4	35,4	29,5	29,5	29,5
Kommunbidrag ordinärt boende 0-64 år	260,8	161,1	204,8	204,8	204,9
Kommunbidrag ordinärt boende 65 år och äldre		23,4	30,6	31,2	31,9
Kommunbidrag särskilt boende 0-64 år	166,8	173,5	164,3	164,3	164,5
Kommunbidrag särskilt boende 65 år och äldre		87,8	88,9	90,7	93,0
Kommunbidrag insatser enligt LSS	998,2	1 060,6	1 033,5	1 037,3	1 042,1
Summa kommunbidrag	1 454,3	1 543,0	1 553,2	1 559,3	1 567,3
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-31,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter och kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	-31,9	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>-2,2%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			0	0	0

6.4.3 Socialnämnden

Ansvars- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, EU-migranter, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDT-arbete.

Budget

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	1,7	1,6	2,0	2,0	2,0
Övriga intäkter	221,0	466,1	619,3	520,0	520,0
Summa verksamhetens intäkter	222,6	467,7	621,3	522,0	522,0
Verksamhetskostnader	-833,4	-1 085,5	-1 249,6	-1 151,0	-1 158,2
Avskrivningar	-1,1	-0,5	-1,1	-1,1	-1,1
Summa verksamhetens kostnader	-834,5	-1 085,9	-1 250,7	-1 152,1	-1 159,3
Verksamhetens nettokostnader	-611,8	-618,3	-629,5	-630,1	-637,3
Kommunbidrag politisk verksamhet	3,1	3,2	4,6	4,5	4,5
Kommunbidrag missbrukarvård o övr vård vuxna	155,0	154,4	152,7	152,1	152,1
Kommunbidrag Barn- och ungdomsvård	417,6	435,4	457,6	458,8	465,8
Kommunbidrag familjerätt	10,7	11,2	11,5	11,5	11,7
Kommunbidrag föreningsbidrag		3,3	3,3	3,3	3,3
Kommunbidrag flyktningmottagande		11,0			
Summa kommunbidrag	586,4	618,4	629,6	630,3	637,4
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-25,5	0,1	0,1	0,1	0,1
Finansiella intäkter och kostnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat	-25,6	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>-4,4%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			1	1	1

6.4.4 Överförmyndarnämnden

Ansvars- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för Uppsala, Knivsta, Heby, Tierps, Älvkarleby och Östhammars kommuner. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

För budget se bilaga 5.

7. Ägardirektiv, avkastningskrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål samt fullmäktiges ägardirektiv och övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Kommunstyrelsen, genom styrelsen för Uppsala stadshus AB, genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga för kommande Mål och Budgetperiod. I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till de helägda bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Ägardirektiv antas på respektive bolagsstämma i kommunens direkt och indirekt ägda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiv.

Kommunstyrelsens roll som förträdare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagens strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledningen.

Ägardirektivens syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för kommunen att följa verksamheten.

Den formella styrningen i bolagsordning och ägardirektiv är inte tillräckligt för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom kontinuerligt samråd och dialog mellan bolags- och kommunstyrelse.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 3 kap 18 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsredovisningen.

Ägardirektiv för samtliga bolag

Kommunfullmäktige har beslutat om ett antal styrdokument. Dessa omfattar och ska tillämpas av samtliga nämnder och bolag.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av fullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och prioriteringar uttryckta i styrdokument samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv (se kapitel 3. *Mål och uppdrag för nämnder och styrelser*). Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan.

Moderbolaget och dotterbolagen ska verka för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolagen ska arbeta med klimatdriven affärsutveckling och energieffektiviseringar. Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda. Bolagen ska bidra till en hållbar utveckling genom att använda gröna obligationer där så är tillämpligt.

Bolagen ska stärka kommunens integrationsarbete genom att erbjuda praktikplatser och traineeplatser för nyanlända och personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Bolagen ska sträva mot att ha godkänd miljöcertifiering.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget för verksamheten,
3. ställande av säkerheter,
4. bildande/avveckling av bolag,
5. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
6. köp eller försäljning av fast egendom,
7. månadsrapportering samt
8. årsbokslut och delårsbokslut.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för koncernen. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter.

Investeringar som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska godkännas av Uppsala stadshus AB. Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för vd och vice vd i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen och ska äga samtliga aktier i dotterbolagen.

Moderbolaget ska leda och samordna verksamheten i bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för koncernen och som är av större principiell beskaffenhet.

Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och aktivt följer bolagskoncernens utveckling.

Leda arbetet med att ta fram en plan för hur de kommunala bostadsbolagen ska fördubbla sitt bostadsbyggande. Detta ska samordnas med berörda nämnder och bolag.

Svara för koncernens övergripande utveckling, strategiska planering, löpande ekonomisk kontroll och uppföljning.

Leda arbetet med att stärka tätorterna och stadsdelarna genom satsningar på centrum, upprustningar, socialt ansvarstagande, ett bättre utnyttjande av befintliga lokaler, samt nyproduktion av bostäder

Bolagskoncernen, med ledning av moderbolaget, ska aktivt delta i samordningen i tidiga skeden med berörda nämnder så att strategiska stadsutvecklingsprojekt sker på ett effektivt och synkroniserat sätt.

Uppsalahemkoncernen

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta och förädla fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten,
3. samt i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 §§ kommunallagen (1991:900), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsalahem AB ska, som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga hyresfastigheter i Uppsala. Uppsalahem AB ska erbjuda kunderna det boende de vill ha i olika faser i livet.

Med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna bostadspolitiska strategin, ska Uppsalahem bidra till att nya lägenheter tillkommer i kommunen.

Uppsalahem ska erbjuda minst sju procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter AB Uppsalahem hyr ut per år).

Uppsalahem ska vara en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverka med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och förnya befintliga stadsdelar.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska Uppsalahem särskilt fokusera på energibesparingar i rekordårens flerbostadsområden samt att minska boendesegregationen.

Uppsalahem ska verka för ett brett utbud av kommersiell och samhällelig service i de områden där Uppsalahem verkar.

Utifrån allmännyttans grunder och affärsmässiga principer ska Uppsalahem söka uppnå en hög hyresproduktionsnivå av hyreslägenheter per år.

Uppsalahem ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Uppsalahem AB är undantaget från kravet att följa Uppsala kommuns finanspolicy då en egen finanspolicy finns.

Arbeta för att hålla nere produktionskostnaderna i nyproduktion.

Utveckla metoder för innovativa lösningar för billigare byggande och tillfälliga bostäder.

Ta hänsyn till olika typer av familjekonstellationer och boendeförhållanden vid planerandet av nya bostäder.

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.

mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	214	225	225
Investeringar	949	949	949

**avkastning på justerat eget kapital definieras som koncernens eget kapital enligt bokföringen med tillägg för fastigheternas övervärde.*

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun projektera, bygga, äga och förvalta centrumanläggningar och bostäder. Verksamhetens vinst ska användas för dessa syften.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 §§ kommunallagen (1991:900), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att bygga, utveckla och förvalta lokaler och centrumanläggningar.

Bolaget ska bidra till utveckling i Uppsalas kransorter och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska vara delaktigt i arbetet med framtagandet av översiktsplaner.

Uppsala kommun Fastighets AB ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Påbörja planering för en försäljning av Gottsunda centrum.

mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-1	2,6	5,0
Investeringar	59	50	10

AB Uppsala Kommuns Industrihus

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom (lokaler) avsedda för hantverk, småindustri och offentliga förvaltningar samt att bedriva därmed förenlig utredningsverksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 §§ kommunallagen (1991:900), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

AB Uppsala Kommuns Industrihus ska vara ett strategiskt instrument för tillväxt och utveckling av näringslivet i kommunen. Det näringspolitiska uppdraget ska leda till en attraktiv kommun byggd på ett mångfacetterat och diversifierat näringsliv.

Bolaget ska på ett effektivt sätt erbjuda ändamålsenliga lokaler inom kommunen till konkurrenskraftiga priser.

Bolaget ska pröva särskilda lokaler för inkubatorverksamhet.

Bolaget ska arbeta strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	26,0	27,5	27,4
Investeringar	174	211	300

Uppsala Parkerings AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra och förvalta parkeringsanläggningar för cyklar och bilar samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkering AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Uppsala Parkerings AB ska vara ett redskap för att skapa ändamålsenliga kommunala parkeringar för både cykel och bil och bidrar därmed till stadens utveckling och ett mobilitetsperspektiv på resande.

Bolaget ska arbeta strategiskt utifrån kommunens övergripande mål om att öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik samt minska trafikens miljöbelastning genom parkeringsstyrning och verka för fler avgiftsbelagda parkeringar och höjda avgifter.

Bolaget ska bidra aktivt till ett högt utnyttjande av parkeringsgaragen i innerstaden och bidrar med sin kompetens i utformningen av kommunens parkeringsstrategi.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, inom en sjuårsperiod skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska i samverkan med plan- och byggnadsnämnden utarbeta rutiner för aktiv hantering av parkeringsköp.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att höja beläggningsgraden i garagen, samt verka för höjda avgifter på markparkeringar.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Fortsätta kvalitetsarbetet inom bolaget, vilket bland annat innebär ökad trygghet och trivsel för kunderna.

Beakta framkomlighetsperspektivet vid planering av nya garage samt att befintlig kapacitet utnyttjas optimalt.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	17,0	17,0	17,0
Investeringar	250	330	275

Fyrishov AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla en arena för folkhälsa, idrott och evenemang. Arenan ska som besöksattraktion och mötesplats stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, turistmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten.

Bolaget ska äga och förvalta samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska tillhandahålla arena för fritid, idrott, bad och evenemang med syfte att bidra till en ökad folkhälsa.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag. Verksamheten ska vara relevant och välkomnande för alla människor oavsett könsidentitet, bakgrund och funktionsnedsättning.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun och svara för bad, sport och rekreation samt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Bolaget ska tillhandahålla simundervisning till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala.

Fyrishov ska erbjuda sommarsimskola för de elever som inte klarat läroplanens simkunnighetsmål. Elever i årskurs 9 ska prioriteras.

Fyrishov ska fortsätta utveckla anläggningen så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster.

Fyrishov ska effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet.

Fyrishov ska arbeta för att öka intäkterna.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-16	-16	-16
Investeringar	45	135	115

Uppsala stadsteater AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB bidrar genom sin konstnärliga verksamhet till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Stadsteatern som mötesplats ska stärka den positiva bilden av Uppsala som en attraktiv stad och därmed bidra till att stärka besöksnäringen.

Uppsala stadsteater AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget ska tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska samverka med andra kulturinstitutioner och besöksmål, särskilt inom Uppsala Stadshuskoncern, för att stärka kulturlivet och uppnå samordningsvinster.

Stadsteatern ska arbeta aktivt för att engagera särskilt barn och ungdom som publik, besökare och deltagare i olika typer av verksamhet.

Stadsteatern ska arbeta för att tillgängliggöra produktionerna för personer med funktionsnedsättning.

Stadsteatern ska öka intäkterna och effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet.

I samverkan med UKK ska Stadsteatern initiera en årligt återkommande körfestival i Uppsala.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-72,1	-73,7	-75,3
Investeringar	4	2	2

Uppsala Konsert & Kongress AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Konsert & Kongress AB ska tillhandahålla en mötesplats för musik och övrig kultur för alla.

Bolaget ska genom sin musikverksamhet aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala samt genom kongress- och konferensverksamheten bidrar aktivt till en utveckling av besöksnäringen i Uppsala.

Genom konserter och möten ska bolaget stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad.

Uppsala Konsert och Kongress AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom kulturlivet och besöksnäringen för att stärka respektive område och uppnå samordningsvinster.

Bolaget ska bredda finansieringsbasen genom kultursponsring samt medfinansiering från offentliga aktörer utan att det har en styrande effekt på verksamhetens innehåll.

UKK ska öka intäkterna och effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet.

UKK ska fortsätta utveckla anläggningen så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster.

I samverkan med Stadsteatern ska UKK initiera en årligt återkommande körfestival i Uppsala.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-34,3	-34,4	-34,4
Investeringar	4	7	3

Uppsala Vatten och Avfall AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolagen ska vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolaget äger, driver och utvecklar kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Bolaget har planeringsansvar för att, av kommunfullmäktige, fastställt dagvattenprogram tillämpas och utvecklas. Ansvaret inkluderar planering för alternativa avrinningsvägar samt hantering av markvatten.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget ska besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan.

Bolaget ska aktivt medverka i samhällsplaneringen och delta i Mälarens Vattenvårdsförbundsprojekt "Mälarenen sjö för miljoner".

Bolaget ska ha ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas, samt verka för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	15,0	2,0	-2,0
Investeringar	480	440	490

Uppsala bostadsförmedling AB

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 §§ kommunallagen (1991:900), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att främja bostadsförsörjning.

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB är kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen verkar för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med särskilt fokus på ungdomar.

Bostadsförmedlingen har god kunskap om och marknadsför bostads- och fastighetsmarknaden i Uppsalaregionen samt stärker dess attraktionskraft.

Bostadsförmedlingen bär sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt avgift för förmedling.

Bostadsförmedlingen har möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning. Bolaget spelar en viktig roll inom det bostadssociala området.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-0,4	0,4	0,4
Investeringar	-	-	-

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomrätter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska i samarbete med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen dels aktivt utveckla funktionella och ekonomiskt effektiva pedagogiska lokaler som stödjer verksamhetens behov dels säkerställa tidiga och tydliga beställningar med angivna ekonomiska ramar (investeringsram och lokalkostnader per barn/elev) för varje projekt.

Bolaget ska verka för att lokalkostnader per barn eller elev är oförändrade eller minskar jämfört med 2014 års nivå.

Bolaget ska utgå från det generella lokalprogrammet för funktions- och kvalitetskrav för kommunala verksamhetslokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler, bland annat i enlighet med beslutet om giftfria förskolor.

Börja planera för en ny F-9 skola mellan Gottsunda och Sunnersta i syfte att tillgodose framtida behov och ersätta Gottsundaskolan.

Utveckla och upprusta kommunens skolgårdar och utemiljöer där det bedöms nödvändig.

Ta fram en plan hur Uppsalas skolgårdar bättre kan rustas för att främja spontanidrott och rörelseinriktad lek samt göra gårdarna tillgängliga.

Fortsätta det aktiva arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.

Se över möjligheterna att installera solceller eller plantera grönska på skolbyggnaders tak och fasader.

Mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	39,5	-5,0	-5,0
Investeringar	922	782	608

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för de fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och anläggningar som bedrivs inom Uppsala kommun, samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet. Bolaget kan därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden samordna användning av lokaler, mark och anläggningar.

Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.

Arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi.

mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-3,1	-2,4	1,5
Investeringar	201	240	209

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för de olika verksamheter som kommunen bedriver, samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet.

Bolaget ska därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomrätter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet.

Utifrån tidigare beslut att utveckla stadshuset ges Förvaltningsfastigheter AB i uppdrag att inom ramen för beslutade investeringsramar på 850 mnkr i 2015 års priser utarbeta systemhandlingar och kalkyler som underlag för slutligt investeringsbeslut.

Bolaget ska utreda ett nollalternativ till om- och utbyggnad av stadshuset. Slutgiltigt investeringsbeslut får inte fattas innan nollalternativet finns redovisat som ett alternativ.

Bolaget ska utreda möjligheten att avyttra hela eller delar av verksamheten.

mnkr	2017	2018	2019
Resultat efter finansnetto	-0,1	-0,6	-0,6
Investeringar	140	325	320

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning - budget 2017 samt plan för 2018-19

	Bokslut	Bokslut	Beslutad	Budget	Plan	Plan
<i>(Alla belopp i miljoner kronor)</i>	2014	2015	Budget	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	2 314	2 583	2 319	2 334	2 446	2 512
Verksamhetens kostnader	-11 768	-12 157	-12 416	-12 685	-12 920	-13 141
Avskrivningar	-232	-249	-242	-257	-284	-293
Verksamhetens nettokostnad	-9 686	-9 823	-10 339	-10 608	-10 758	-10 921
Kommunalskatt	8 525	9 001	9 700	10 128	10 555	11 015
Kommunalekonomisk utjämning	617	450	363	527	524	402
Kommunal fastighetsavgift	287	296	304	304	304	304
Summa skatter o kommunalekonomisk utjämning	9 429	9 747	10 368	10 959	11 383	11 721
RESULTAT FÖRE FINANSIELLA INTÄKTER OCH	-257	-76	28	352	625	800
Finansiella intäkter	222	246	283	106	112	115
Finansiella kostnader	-130	-114	-212	-121	-148	-165
Finansnetto	92	132	71	-15	-36	-50
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	-165	56	99	337	589	750
Extraordinära poster	0	0	13	18	18	18
ÅRETS RESULTAT	-165	56	112	354	607	767
<i>Resultat som andel av skatt och keu</i>	<i>-1,7%</i>	<i>0,6%</i>	<i>1,1%</i>	<i>3,2%</i>	<i>5,3%</i>	<i>6,5%</i>
Skattesänkning				-144	-144	-144
ÅRETS RESULTAT EFTER SKATTESÄNKNING				210	463	624
<i>Resultat som andel av skatt och keu</i>				<i>1,9%</i>	<i>4,1%</i>	<i>5,3%</i>
<i>Befolkning per 31/12</i>	207 362	210 065	212 672	216	219	222
<i>Resultatmål kronor per invånare (2% av skatt och keu)</i>	909	928	975	1 011	1 035	1 052
<i>Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)</i>	-796	267	468	1 552	2 679	3 365

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2016 samt plan 2017-19

Intäktskategorier och kostnadsposter Mnkr	Bokslut 2015	Beslutad budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Skatteintäkter	9 000,5	9 700	10 128	10 555	11 015
Kommunalekonomisk utjämning	449,8	363	527	524	402
Kommunal fastighetsavgift	296,0	304	304	304	304
SKATTER OCH	9 746,3	10 368	10 959	11 383	11 721
STATSBIDRAG	81,2	83	70	70	70
ÖVRIGA INTÄKTER	69,1				
Internt debiterade PO-påslag	1 512,5	1 672			
Arbetsgivaravgifter	1 321,3	-1 328			
Pensioner och särskild löneskatt	438,0	-402			
Historisk pensionsskuld före 1998		-193	-	-	-
Pensionsadministration		-2	201	213	225
NETTO ARBETSGIVARAVGIFTER	-165,9	-253	-201	-213	-225
Kommunintern ränta på	103,9	138	105	107	110
Ränteutgifter utlåning, placering,	170,5	268	151	157	160
Räntekostnad inlåning	-95,8	-191	-88	-100	-102
Ränta på pensionsskuld	-13,7	-21	-30	-45	-60
Bidrag till UKK och Stadsteatern			-70	-70	-70
Utdelning från dotterbolag	59,0	15	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	16,1				
Övriga finansiella kostnader	-3,6		-3	-3	-3
Resultat från mark- och					
FINANSNETTO	236,6	209	90	71	60
Elhandel, i - köpt el via elterminer	-50,2	-61	-51	-52	-53
Elhandel, vidareförsäljning	50,2	61	51	52	53
NETTO ELHANDEL	0,0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-7,3				
SUMMA DISPONIBLA RESURSER	9 890,9	10 407	10 918	11 311	11 627
Kommunbidrag till nämnder	9	10 307	10	10	10
Reserverade medel för kvalitet i	885,2		582	722	877
Reserverade medel hos KS och KF					

Reserverade medel för omställning av Merkostnad nya lokaler					
RESULTAT EFTER FÖRDELAT	5,7	99	337	589	750
Resultat hos		13	18	18	18
- Styrelsen Uppsala vård och omsorg		0	0	0	0
- Styrelsen teknik och service inkl. KS		13	18	18	18
ÅRETS RESULTAT INKLUSIVE		112	354	607	767

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Sammanställning

<i>(belopp i tkr)</i>		Beslutad budget	Budget	Plan	Plan
Kommunbidrag per nämnd	Utfall 2015	2016	2017	2018	2019
Kommunstyrelsen		346 767	224 593	212 067	207 873
Valnämnden		188	187	3 185	2 184
Namngivningsnämnden		361	1 231	1 232	1 235
Utbildningsnämnden		4 358 972	4 665 132	4 743 193	4 831 018
Arbetsmarknadsnämnden		580 891	587 051	586 686	586 647
Omsorgsnämnden		1 541 037	1 553 198	1 559 336	1 567 339
Socialnämnden		618 366	629 584	630 329	637 415
Äldrenämnden		1 741 875	1 707 707	1 726 669	1 769 482
Kulturnämnden		278 304	298 011	301 191	304 798
Idrotts- och fritidsnämnden		207 786	219 011	240 161	241 686
Gatu- och samhällsmiljönämnden		429 041	447 746	464 707	469 583
Plan- och byggnadsnämnden		29 952	66 732	67 331	68 072
Miljö- o hälsoskyddsnämnden		19 064	19 311	19 405	19 523
Räddningsnämnden		140 344	144 975	148 828	152 675
Överförmyndarnämnden		15 427	17 437	17 579	17 597
Summa kommunbidrag	9 691 416	10 308 376	10 581 906	10 721 901	10 877 126
Procentuell förändring			2,7%	1,3%	1,4%
Kommunbidrag per verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Politisk verksamhet	89 637	92 183	97 458	99 934	98 444
Infrastruktur, skydd mm	657 587	704 084	678 941	703 273	708 617
Kultur och fritid	423 243	482 728	510 905	534 977	540 024
Pedagogisk verksamhet	4 217 803	4 514 660	4 818 340	4 896 721	4 984 771
Vård och omsorg	3 969 138	4 259 911	4 286 418	4 297 745	4 356 421
Särskilt riktade insatser	139 505	147 747	136 670	136 516	136 448
Affärsverksamhet	3 983	418	418	418	418
Kommunledn o gm verksamhet	190 520	106 645	52 756	52 317	51 982
Summa KB verksamhetsområde	9 691 416	10 308 376	10 581 906	10 721 901	10 877 126
Procentuell förändring			2,7%	1,3%	1,4%

Bilaga 4a Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2016

belopp i tkr

Summa av Bas 2016	Nämnder																Totalsumma
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RAN	SCN	UBN	VLN	ÄLN	ÖFN		
=1 - Politisk verksamhet	1 059	1 074	885	61 533	825	1 059	361	1 125	931	1 094	3 175	2 322	188	1 125	15 578	92 334	
Politisk verksamhet (10)	1 059	1 074	885	61 533	825	1 059	361	1 125	931	1 094	3 175	2 322	188	1 125	15 578	92 334	
=2 - Infrastruktur mm	5 024	369 147		114 207		17 934					29 022	140 490				675 823	
Infrastruktur (20)	5 024	369 147		114 207		17 934					29 022	140 490				675 823	
Vinterväghållning (241)		60 212														60 212	
=3 - Kultur och fritid	1 772	7 651	205 801	9 881	257 095	72										482 273	
Bibliotek (313)					81 589											81 589	
Fritid, övrigt (32)		7 651	205 801	2 361	26 170	72										242 055	
Fritidsgårdar (323)					40 408											40 408	
Kultur, övrigt (31)	1 772			7 520	71 895											81 188	
Musik och kulturskola (314)					37 032											37 032	
=4 - Pedagogisk verksamhet	136 894	0			21 029							4 372 650				4 530 574	
Fritidshem (421)												211 191				211 191	
Förskola (411)												1 287 022				1 287 022	
Förskoleklass (431)												161 037				161 037	
Grundläggande vuxenutbildning (441)	14 852															14 852	
Grundskola (432)												1 838 700				1 838 700	
Grundsärskola (433)												82 772				82 772	
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	71 420															71 420	
Gymnasieskola (434)												663 177				663 177	
Gymnasiesärskola (435)												52 251				52 251	
Pedagogisk omsorg (413)												61 790				61 790	
SFI (460)	50 623	0														50 623	
Särvtut (450)																	
Öppen fritidsverksamhet (424)					21 029											21 029	
Öppen förskola (412)												14 709				14 709	
Övrig vuxenutbildning (470)																	
=5 - Vård och omsorg	299 395	60 664						1 518 966	34 214			603 490		1 693 982		4 210 711	
Famijerätt 0-20 år (58)												9 372				9 372	
Famijerätt 21-64 år (58)												1 799				1 799	
Famijerätt 65-79 år (58)		60 664														60 664	
IFO, barn och unga (573)												435 357				435 357	
IFO, ekonomisk bistånd (574)	299 395															299 395	
IFO, missbrukarvård mm (571)		0							0			153 657				153 657	
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)									164 792							164 792	
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)									782 901							782 901	
Insatser enligt LSS 65-w (55)									114 833							114 833	
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)									3 963	4 046						8 009	
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)									143 740	9 371						153 111	
Ordinärt boende, äldre 65-79 år (521)									5 231	9 654				202 501		217 386	
Ordinärt boende, äldre 80-w (521)									18 121	11 144				544 683		573 948	
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)									9 126							9 126	
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)									154 840							154 840	
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)									19 679					190 663		210 342	
Särskilt boende, äldre 80-w (522)									68 170					667 634		735 804	
Oppna insatser, funktionsnedsättning (53)									33 479			3 305				36 783	
Oppna insatser, äldre (51)														79 501		79 501	
=6 - Särskilt riktade insatser	136 747															136 747	
Arbetsmarknad (62)	126 091															126 091	
Flyktlingottagande (61)	10 656															10 656	
=7 - Affärsverksamhet		418														418	
Affärsverksamhet (70)		418														418	
=8 - Kommunikation				106 645												106 645	
Administration, förutskas (80)				106 645												106 645	
Totalsumma	580 891	438 954	206 686	292 287	278 949	19 064	361	1 520 091	64 166	141 583	606 666	4 374 972	188	1 695 107	15 578	10 235 525	

Bilaga 4b Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2017

belopp i tkr

Summa av Budget 2017	Nämnder														Totalsumma	
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÄN	SCN	UBN	VLN	ÄLN		ÖFN
1 - Politisk verksamhet	1 773	1 264	968	59 762	1 533	1 125	431	1 537	1 554	1 083	4 580	2 912	187	1 313	17 437	97 458
2 - Infrastruktur mm	5 074	377 062		103 458		18 114	800		30 541	143 891						678 841
Infrastruktur (20)	5 074	303 909		103 458		18 114	800		30 541	143 891						605 788
Vinterväghållning (241)		73 153														73 153
3 - Kultur och frid	1 781	7 726	218 043	8 617	274 664	72										510 905
Bibliotek (313)					82 412											82 412
Frid, övrigt (32)		7 726	218 043	1 059	26 427	72										253 327
Fridsgårdar (323)					42 341											42 341
Kultur, övrigt (31)	1 781			7 559	84 511											93 851
Musik och kulturskola (314)					38 974											38 974
4 - Pedagogisk verksamhet	134 307	0			21 813							4 662 220				4 818 340
Fritidshem (421)												217 065				217 065
Förskola (411)												1 307 220				1 307 220
Förskoleklass (431)												159 357				159 357
Grundläggande vuxenutbildning (441)	12 243															12 243
Grundskola (432)												2 082 369				2 082 369
Grundskola (433)												87 113				87 113
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	71 432															71 432
Gymnasieskola (434)												677 392				677 392
Gymnasieskola (435)												54 159				54 159
Pedagogisk omsorg (413)												62 635				62 635
SFI (460)	50 631	0														50 631
Särvox (450)																
Öppen fritidsverksamhet (424)					21 813											21 813
Öppen förskola (412)													14 910			14 910
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	307 446	61 275						1 551 661	34 637		625 004			1 706 394		4 286 418
Familjerätt 0-20 år (58)											9 655					9 655
Familjerätt 21-64 år (58)											1 799					1 799
Färdtjänst (56)		61 275														61 275
IFO, barn och unga (573)											457 561					457 561
IFO, ekonomisk bistånd (574)	307 446															307 446
IFO, missbrukarvård mm (571)		0									152 683					152 683
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								169 771								169 771
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								746 929								746 929
Insatser enligt LSS 65-w (55)								116 828								116 828
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								4 083	4 168							8 251
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								200 765	9 372							210 137
Ordinarie boende, äldre 65-79 år (521)								12 334	9 845							22 179
Ordinarie boende, äldre 80-w (521)								18 297	11 253					191 501		213 680
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 401						527 824		9 401
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								154 866								154 866
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								20 068						203 606		223 674
Särskilt boende, äldre 80-w (522)								68 834						730 102		798 936
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								29 484			3 305					32 790
Öppna insatser, äldre (51)														53 361		53 361
6 - Särskilt riktade insatser	136 670															136 670
Arbetsmarknad (62)	126 113															126 113
Flyktmottagande (61)	10 557															10 557
7 - Affärsverksamhet		418														418
8 - Kommunledning				52 756												52 756
Totalsumma	587 051	447 746	219 011	224 593	298 011	19 311	1 231	1 553 198	66 732	144 975	629 584	4 665 132	187	1 707 707	17 437	10 581 906

Bilaga 4c Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2018

belopp i tkr

Summa av Budget 2018	Nämnder															Totalsumma
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÄN	SCN	UBN	VLN	ÄLN	ÖFN	
1 - Politisk verksamhet	1 758	1 253	960	59 265	1 521	1 115	427	1 524	1 541	1 074	4 542	2 888	3 185	1 302	17 579	99 934
2 - Infrastruktur mm	5 103	393 643		107 038		18 217	805		30 714	147 754						703 273
Infrastruktur (20)	5 103	321 098		107 038		18 217	805		30 714	147 754						630 729
Vinterväghållning (241)		72 544														72 544
3 - Kultur och fritid	1 788	7 771	239 201	8 652	277 491	73										534 977
Bibliotek (313)					82 878											82 878
Fritid, övrigt (32)		7 771	239 201	1 065	26 579	73										274 689
Fritidsgårdar (323)					43 306											43 307
Kultur, övrigt (31)	1 788			7 587	84 834											94 209
Musik och kulturskola (314)					39 894											39 894
4 - Pedagogisk verksamhet	134 236	0			22 179							4 740 305				4 896 721
Fritidshem (421)												220 707				220 707
Förskola (411)												1 309 818				1 309 818
Förskoleklass (431)												157 480				157 480
Grundläggande vuxenutbildning (441)	12 237															12 237
Grundskola (432)												2 131 536				2 131 536
Grundsärskola (433)												89 169				89 169
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	71 395															71 395
Gymnasieskola (434)												697 179				697 179
Gymnasiesärskola (435)												56 541				56 541
Pedagogisk omsorg (413)												62 901				62 901
SFI (460)	50 605	0														50 605
Särvox (450)																
Öppen fritidsverksamhet (424)					22 179											22 179
Öppen förskola (412)												14 974				14 974
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	307 284	61 622		-15 204				1 557 813	35 076		625 788			1 725 367		4 297 745
Famlerätt 0-20 år (58)											9 787					9 787
Famlerätt 21-64 år (58)											1 799					1 799
Famlerätt (56)		61 622														61 622
IFO, barn och unga (573)				-15 204							458 795					443 591
IFO, ekonomiskt bistånd (574)	307 284															307 284
IFO, missbrukarvård mm (571)	0							0			152 103					152 103
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								172 084								172 084
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								746 537								746 537
Insatser enligt LSS 65-w (55)								118 711								118 711
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								4 138	4 225							8 363
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								200 659	9 367							210 027
Ordinarie boende, äldre 65-79 år (521)								12 511	9 986				179 250			201 747
Ordinarie boende, äldre 80-w (521)								18 697	11 498				539 338			569 533
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 529								9 529
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								154 785								154 785
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								20 356					206 529			226 885
Särskilt boende, äldre 80-w (522)								70 335					746 029			816 364
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								29 469			3 304					32 773
Öppna insatser, äldre (51)													54 221			54 221
6 - Särskilt riktade insatser	136 516															136 516
Arbetsmarknad (62)	126 047															126 047
Flyddmottagande (61)	10 469															10 469
7 - Affärsverksamhet			418													418
8 - Kommunledning				52 317												52 317
Totalsumma	586 686	464 707	240 161	212 067	301 191	19 405	1 232	1 559 336	67 331	148 828	630 329	4 743 193	3 185	1 726 669	17 579	10 721 901

Bilaga 4d Specifikation - kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2019

belopp i kr

Summa av Budget 2019	Nämnder														Totalsumma	
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RAN	SCN	UBN	VLN	ÄLN		ÖFN
1 - Politisk verksamhet	1 747	1 245	954	58 885	1 911	1 108	425	1 514	1 531	1 058	4 513	2 859	2 184	1 294	17 597	98 444
2 - Infrastruktur mm	5 138	398 095		103 741		18 341	810		30 924	181 607						708 617
Infrastruktur (20)	5 138	325 976		103 741		18 341	810		30 924	151 607						636 536
Värdvägshållning (241)		72 080														72 080
3 - Kultur och fritid	1 798	7 820	240 732	8 700	280 900	73										540 024
Bibliotek (313)					83 444											83 444
Fritid, övrigt (32)		7 820	240 732	1 072	26 749	73										276 447
Fritidsgårdar (323)					44 810											44 811
Kultur, övrigt (31)	1 798			7 628	85 292											94 718
Musik och kulturskola (314)					40 605											40 605
4 - Pedagogisk verksamhet	134 225	0			22 387						4 828 149					4 984 771
Fritidshem (421)											222 778					222 778
Förskola (411)											1 325 104					1 325 104
Förskoleklass (431)											153 609					153 609
Grundläggande vuxenutbildning (441)	12 237															12 237
Grundskola (432)											2 169 530					2 169 530
Grundskola (433)											90 759					90 759
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	71 394															71 394
Gymnasieskola (434)											728 457					728 457
Gymnasieskola (435)											59 077					59 077
Pedagogisk omsorg (413)											63 677					63 677
SFI (400)	50 604	0														50 604
Särskild (450)																
Öppen fritidsverksamhet (424)					22 387											22 387
Öppen förskola (412)												15 158				15 158
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	307 282	62 043		-15 435				1 565 825	35 617		632 903			1 768 188		4 356 421
Familjerätt 0-20 år (58)											9 936					9 936
Familjerätt 21-64 år (58)											1 799					1 799
Färdtjänst (56)		62 043														62 043
IFO, barn och unga (573)				-15 435							465 763					450 328
IFO, ekonomisk bistånd (574)	307 282															307 282
IFO, missbruksvård mm (571)	0							0			152 102					152 102
Insatser enligt LSS 0-20 år (56)								174 696								174 696
Insatser enligt LSS 21-64 år (56)								746 531								746 531
Insatser enligt LSS 65-w (55)								120 919								120 919
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								4 201	4 289							8 490
Ordinarie boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								200 638	9 367							210 025
Ordinarie boende, äldre 65-79 år (521)								12 708	10 143				182 072			204 923
Ordinarie boende, äldre 80-w (521)								19 216	11 818				554 334			585 368
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 674								9 674
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								154 784								154 784
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								20 676					209 780			230 457
Särskilt boende, äldre 80-w (522)								72 291					766 772			839 063
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								29 469			3 304					32 772
Öppna insatser, äldre (51)													55 230			55 230
6 - Särskilt riktade insatser	136 448															136 448
Arbetsmarknad (62)	126 046															126 046
Flyktmottagande (61)	10 402															10 402
7 - Affärsverksamhet		418														418
8 - Kommunledning				51 982												51 982
Totalsumma	886 647	469 583	241 686	207 873	304 798	19 523	1 235	1 567 338	68 072	182 675	637 415	4 831 018	2 184	1 769 482	17 597	10 877 126

Bilaga 5 Budget för överförmyndarnämnden 2017 samt plan för 2018-2019

Kommun	2016	2017	2018	2019
Uppsala	15 427	17 437	18 006	18 248
Heby	1 309	1 480	1 528	1 548
Tierp	1 488	1 682	1 737	1 760
Knivsta	846	956	987	1 001
Älvkarleby	675	763	788	798
Östhammar	1 574	1 779	1 837	1 862
Summa överförmyndarnämnden	21 319	24 097	24 883	25 217

Bilaga 6 Budget för räddningsnämnden 2017 samt plan för 2018-2019

Kommun	2016	2017	2018	2019
Uppsala	140 344	144 975	152 844	158 873
Östhammar	22 913	23 670	24 954	25 939
Tierp	22 103	22 833	24 072	25 021
Summa räddningsnämnden	185 360	191 478	201 870	209 833

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Taxor och avgifter	11,3	7,5	7,7	7,9	8,1
Övriga intäkter	50,9	51,6	53,3	55,9	58,0
Summa intäkter	62,2	59,1	61,0	63,8	66,1
Verksamhetskostnader	-185,4	-187,0	-193,2	-200,0	-206,1
Avskrivningar	-10,6	-11,1	-11,4	-11,4	-11,4
Summa kostnader	-195,9	-198,1	-204,6	-211,4	-217,5
Nettokostnader	-133,8	-139,0	-143,6	-147,5	-151,4
Kommunbidrag politisk verksamhet	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kommunbidrag infrastruktur, stadsbyggnad m m	135,6	139,3	143,9	147,8	151,6
Summa kommunbidrag	136,7	140,3	145,0	148,9	152,8
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	2,9	1,4	1,4	1,4	1,4
Finansiella intäkter och kostnader	-1,1	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Resultat	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Resultat som andel av kommunbidrag</i>	<i>1,3%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
Investeringsram			14	14	14

Bilaga 7 Specifikation - pedagogisk verksamhet

<i>(belopp i tkr)</i> VERKSAMHETSOMRÅDE	Netto- kostnad 2015	Beslutad budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Pedagogisk verksamhet:					
Förskola/barnomsorg	1 289 369	1 363 521	1 384 766	1 387 693	1 403 939
Skolbarnsomsorg	230 613	232 221	238 878	242 886	245 165
Förskoleklass	149 844	161 037	159 357	157 480	153 609
Grundskola	1 603 258	1 838 700	2 082 369	2 131 536	2 169 530
Obligatorisk särskola	76 600	82 772	87 113	89 169	90 759
Gymnasieskola	679 514	663 177	677 392	697 179	728 457
Gymnasiesärskola	57 064	52 251	54 159	56 541	59 077
Kommunal vuxenutbildning	123 396	136 895	134 307	134 236	134 235
<i>Vårdnadsbidrag</i>	<i>8 143</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET	4 217 802	4 514 660	4 818 340	4 896 721	4 984 771
Procentuell förändring föregående år	3,0%	5,2%	6,7%	1,6%	1,8%
Befolkning per 31/12	210 126	212 672	216 827	219 884	222 810
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (tkr)	20,1	21,2	22,2	22,3	22,4
Volymer och nettokostnad per barn/elev					
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 162	11 186	11 337	11 430	11 594
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	115,5	122,9	122,0	121,4	121,1
<i>* Budget serv grad 2015(89%),2016(89%),2017(89%),2018(89%),2019(89%)</i>					
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl obligatorisk särskola	21 078	22 634	23 866	24 636	25 231
Kostnad per elev (tkr)	94,1	97,4	103,5	102,8	101,8
Antal elever obligatorisk särskola 6-15 år	162	170	178	185	190
Kostnad per elev (tkr)	472,8	486,9	489,4	482,0	477,7
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	6 364	6 253	6 559	6 900	7 260
Kostnad per elev (tkr)	106,8	106,1	100,8	101,0	100,3
Antal elever i gymnasiesärskola	105	95	98	91	86
Kostnad per elev (tkr)	543,5	550,0	552,6	621,3	686,9
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev					
Förskola/barnomsorg 1-5 år	1,8%	3,7%	-0,7%	-0,5%	-0,3%
Grundskola 6-15 år	2,2%	2,9%	6,3%	-0,7%	-1,0%
Gymnasieskola 16-18 år	5,8%	2,1%	-4,9%	0,2%	-0,7%

Bilaga 8 Specifikation - Vård- och omsorgsverksamhet

<i>(belopp i tkr)</i>	Netto- kostnad	Beslutad budget	Budget	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019
Vård och omsorg:					
Äldreomsorg	1 740 654	1 851 951	1 847 024	1 868 750	1 915 041
Insatser enligt SoL o HSL	1 664 461	1 746 479	1 793 663	1 814 529	1 859 811
Förebyggande insatser	76 193	79 501	53 361	54 221	55 230
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 331 656	1 432 016	1 448 973	1 452 809	1 457 893
Insatser enligt SoL o HSL	359 659	325 085	382 655	382 704	382 972
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	843 535	947 784	916 701	918 622	921 229
Insatser enligt LSS o LASS 65+	104 779	114 833	116 828	118 711	120 919
Förebyggande insatser	23 684	36 783	32 790	32 773	32 772
Färdtjänst	66 799	60 664	61 275	61 622	62 043
Individ- och familjeomsorg	886 600	904 109	917 690	902 978	909 711
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	146 619	153 657	152 683	152 103	152 102
Barn- och ungdomsvård	440 449	435 357	457 561	443 591	450 328
Ekonomiskt bistånd	299 533	299 395	307 446	307 284	307 282
Familjerätt	10 326	11 172	11 455	11 586	11 734
SUMMA VÅRD- OCH OMSORGSVERKSAMHET	4 036 036	4 259 911	4 286 418	4 297 745	4 356 421
Procentuell förändring föregående år	5,1%	5,2%	0,6%	0,3%	1,4%
Befolkning per 31/12	210 065	212 672	216 827	219 884	222 810
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (tkr)	19,2	20,0	19,8	19,5	19,6
Kostnad per invånare (kronor)					
Äldreomsorg	8 286	8 708	8 518	8 499	8 595
Insatser enligt SoL o HSL	7 924	8 325	8 272	8 252	8 347
Förebyggande insatser	363	383	246	247	248
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	6 339	6 733	6 683	6 607	6 543
Insatser enligt SoL o HSL	1 712	1 573	1 765	1 740	1 719
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	4 016	4 457	4 228	4 178	4 135
Insatser enligt LSS o LASS 65+	499	531	539	540	543
Förebyggande insatser	113	173	151	149	147
Färdtjänst	318	285	283	280	278

Individ- och familjeomsorg	4 221	4 251	4 232	4 107	4 083
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	698	726	704	692	683
Barn- och ungdomsvård	2 097	2 118	2 110	2 017	2 021
Ekonomiskt bistånd	1 426	1 408	1 418	1 397	1 379
Familjerätt	49	53	53	53	53

Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2016-2019

Politisk verksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			92 334	95 936	95 138
Volymuppräknning			0	0	0
Prisuppräknning			2 955	3 166	3 330
Effektivisering			-3 812	-3 964	-3 939
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			91 477	95 138	94 529
Riktad nivåpåverkande justering			4 459	0	0
<i>L Behålla kvaliteten ÖFN</i>		ÖFN	482	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		UBN	611	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		AMN	724	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		SCN	1 434	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		OSN	422	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		ÄLN	198	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		KTN	716	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		IFN	91	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		GSN	200	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		PBN	632	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		NGN	73	0	0
<i>Teknisk justering av politisk verks</i>		MHN	76	0	0
<i>Teknisk justering, flytt från politisk verksamhet till infrastruktur hållbar utveckling</i>		KS	-1 200	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			95 936	95 138	94 529
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			1 522	4 796	3 915
<i>Anpassning till beslutad budget</i>		ÖFN	1 516	1 633	1 915
<i>Anpassning till beslutad budget i gemensam nämnd</i>	Beslutad MoB 2016-2018	ÖFN	6	163	0
<i>Allmänna val 2018</i>	Beslutad MoB 2016-2018	VLN	0	3 000	0
<i>EU val 2019</i>		VLN	0	0	2 000
Årets kommunbidrag politisk verksamhet			97 458	99 934	98 444

Infrastruktur, säkerhet, skydd mm	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			675 823	680 423	698 721
Volymuppräknning			12 027	8 562	8 333
Prisuppräknning			22 011	22 736	24 747
Effektivisering			-28 394	-28 469	-29 272
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			681 467	683 252	702 529
Riktad nivåpåverkande justering			-1 044	15 469	2 687

Anpassning till sänkt internränta		GSN	-11 300	0	0
Anpassning till sänkt internränta		KS	-1 000	0	0
Anpassning till sänkt internränta och drift Ulleråkers fastighetsförvaltning		KS	-21 000	0	0
Förändring av genomförande investeringar påverkar driftsbudget		GSN	-10 351	-11 313	2 687
Kostnadsanpassning vinterväghållning		GSN	13 500	0	0
Kostnadstäckning hyra sportbolaget		GSN	1 100	0	0
L Behålla kvaliteten GSN		GSN	5 351	0	0
L Behålla kvaliteten PBN		PBN	2 027	0	0
L Behålla kvaliteten RÄN		RÄN	4 468	0	0
L Riktad effektivisering GSN		GSN	-8 282	0	0
Teknisk justering, flytt från kommunledning till infrastruktur, hållbar utveckling		KS	7 900	0	0
Teknisk justering, flytt från politisk verksamhet till infrastruktur hållbar utveckling		KS	1 200	0	0
Teknisk justering, handläggning av NGNs ärenden		PBN	-800	0	0
Teknisk justering, handläggning av NGNs ärenden tidigare hanterad av PBN		NGN	800	0	0
Ökad driftsbudget pga ökade investeringar	Beslutad MoB 2016-2018	GSN	15 343	26 782	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			680 423	698 721	705 216
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			-1 482	4 552	3 401
Anpassning till beslutad budget i gemensam nämnd	Beslutad MoB 2016-2018	RÄN	-870	-1 072	0
Anpassning till gemensam budget		RÄN	-1 612	1 624	3 401
Yrkes SM 2018		KS	1 000	4 000	0
Årets kommunbidrag infrastruktur, säkerhet, skydd mm			678 941	703 273	708 617

Kultur- och fritidsverksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			482 273	510 905	534 977
Volymuppräknning			12 068	8 493	8 526
Prisuppräknning			15 819	17 140	19 023
Effektivisering			-20 406	-21 462	-22 501
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			489 753	515 077	540 024
Riktad nivåpåverkande justering			21 152	19 900	0
IFU-arena (innebandy och friidrott), hyreskostnad	Beslutad MoB 2016-2018	IFN	4 200	0	0
L Behålla kvaliteten KTN		KTN	12 252	0	0
L Riktad effektivisering IFN		IFN	-4 000	0	0
L Stärkt civilsamhälle		IFN	3 600	0	0
L Stärkt civilsamhälle och bibehållen markeringsavgift till barnidrotten		IFN	2 000	0	0
Studenternas IP, ombyggnad	Beslutad MoB 2016-2018	IFN	3 100	4 900	0

övertagande av Elitidrott av IFN	KS	-1 325	0	0
övertagande av Elitidrott från KS	IFN	1 325	0	0
Uppsala arena, hyreskostnad enligt avtal vid ev. uppförande	Beslutad MoB 2016-2018 IFN	0	15 000	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		510 905	534 977	540 024
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		0	0	0
Årets kommunbidrag kultur- och fritidsverksamhet		510 905	534 977	540 024

Pedagogisk verksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			4 530 574	4 807 770	4 886 151
Volymuppräknig			192 891	129 458	120 091
Prisuppräknig			151 151	162 929	175 218
Effektivisering			-194 985	-204 006	-207 258
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			4 679 631	4 896 151	4 974 201
Riktad nivåpåverkande justering			128 139	-10 000	0
<i>Effektivisering inom gymnasieskolan</i>	Beslutad MoB 2016-2018	UBN	-10 000	-10 000	0
<i>Förändrad maxtaxa</i>		UBN	-4 500	0	0
<i>Förändrad maxtaxa fritidshem</i>		UBN	-2 000	0	0
<i>L Förstärkt kvalitet på lågstadiet, fortsatt satsning på lärarlöner</i>		UBN	147 250	0	0
<i>L Riktad effektivisering AMN</i>		AMN	-2 611	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			4 807 770	4 886 151	4 974 201
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			10 570	10 570	10 570
<i>Riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>		UBN	10 570	10 570	10 570
Årets kommunbidrag pedagogisk verksamhet			4 818 340	4 896 721	4 984 771

Vård och omsorgsverksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			4 210 711	4 271 418	4 297 745
Volymuppräknig			84 425	83 057	86 737
Prisuppräknig			137 444	143 698	153 457
Effektivisering			-177 303	-179 927	-181 518
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			4 255 277	4 318 245	4 356 421
Riktad nivåpåverkande justering			16 141	-20 500	0
<i>Effektivisering inom barn- och ungdomsvård</i>	Beslutad MoB 2016-2018	SCN	-5 000	-5 000	0
<i>Effektivisering inom bostadssamordning</i>	Beslutad MoB 2016-2018	SCN	-1 000	-500	0
<i>Effektivisering inom äldreomsorg</i>	Beslutad MoB 2016-2018	ÄLN	-15 000	-15 000	0

L Behålla kvaliteten OSN	OSN	21 805	0	0
L Behålla kvaliteten SCN	SCN	19 051	0	0
L Behålla kvaliteten ÄLN	ÄLN	6 285	0	0
L Kostnadstäckning Försörjningsstöd	AMN	8 000	0	0
L Nivåanpassning av sociala investeringar	KS	-15 000	0	0
L Riktad effektivisering, SCN	SCN	-5 000	0	0
L Samordningstjänst "En väg in" och stärkning av brukarnas egenmakt och inflytande	OSN	2 000	0	0
Omfördelning mellan verksamheter ordinärt boende	OSN	57 000	0	0
Omfördelning mellan verksamheter ordinärt boende äldre	OSN	7 000	0	0
Omfördelning mellan verksamheter, LSS	OSN	-60 000	0	0
Omfördelning mellan verksamheter, Öppna insatser	OSN	-4 000	0	0
Teknisk justering mellan verksamheter, ord	ÄLN	-28 447	0	0
Teknisk justering mellan verksamheter, sär	ÄLN	55 968	0	0
Teknisk justering mellan verksamheter, öpp	ÄLN	-27 521	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		4 271 418	4 297 745	4 356 421
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		15 000	0	0
Förebyggande arbete bland barn och unga/sociala investeringar	Beslutad MoB 2016-2018 KS	15 000	0	0
Årets kommunbidrag vård och omsorgsverksamhet		4 286 418	4 297 745	4 356 421

Särskilt riktade insatser	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			136 747	136 670	136 516
Volymuppräknning			1 203	991	811
Prisuppräknning			4 414	4 543	4 806
Effektivisering			-5 695	-5 688	-5 685
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			136 670	136 516	136 448
Riktad nivåpåverkande justering			0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			136 670	136 516	136 448
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			0	0	0
Årets kommunbidrag särskilt riktade insatser			136 670	136 516	136 448

Affärsverksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			418	418	418
Volymuppräknning			4	3	3
Prisuppräknning			14	14	15
Effektivisering			-17	-17	-17
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			418	418	418

Riktad nivåpåverkande justering	0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering	418	418	418
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav	0	0	0
Årets kommunbidrag affärsverksamhet	418	418	418

Kommunledning och gemensam verksamhet	Beslut	Nämnd	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			106 645	52 755	52 316
Volymuppräknig			0	0	0
Prisuppräknig			3 413	1 741	1 831
Effektivisering			-4 402	-2 180	-2 166
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			105 655	52 316	51 982
Riktad nivåpåverkande justering			-52 900	0	0
<i>L Effektivisering efter omorganisation 2015 och 2017</i>		KS	-35 000	0	0
<i>L Reducering av KF/KS förfogandemedel</i>		KS	-10 000	0	0
<i>Teknisk justering, flytt från kommunledning till infrastruktur, hållbar utveckling</i>		KS	-7 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			52 755	52 316	51 982
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			0	0	0
Årets kommunbidrag kommunledning och gemensam verksamhet			52 755	52 316	51 982

ALLA VERKSAMHETER TOTALT	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)	10 235 524	10 556 295	10 701 982
Volymuppräknig	302 618	230 565	224 500
Prisuppräknig	337 221	355 966	382 427
Effektivisering	-435 015	-445 713	-452 356
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	10 440 348	10 697 113	10 856 552
Riktad nivåpåverkande justering	115 947	4 869	2 687
<i>Nivåhöjande satsning / effektiviseringskrav</i>	115 947	4 869	2 687
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering	10 556 295	10 701 982	10 859 239
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav	25 610	19 918	17 886
<i>Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav</i>	25 610	19 918	17 886
Årets kommunbidrag alla verksamheter totalt	10 581 905	10 721 900	10 877 125

RIKTADE JUSTERINGAR TOTALT (nivåpåverkande och ettåriga)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
---	-------------	-----------	-----------

Fördelat på verksamheter			
Politisk verksamhet	5 981	4 796	3 915
Infrastruktur mm	-2 526	20 021	6 088
Kultur- och fritidsverksamhet	21 152	19 900	0
Pedagogisk verksamhet	138 709	570	10 570
Vård och omsorgsverksamhet	31 141	-20 500	0
Affärsverksamhet	0	0	0
Särskilt riktade insatser	0	0	0
Kommunledning och gemensam verksamhet	-52 900	0	0
Årets kommunbidrag per verksamhet	141 557	24 787	20 573

Bilaga 10 Avgifter och taxor

Se den styrande majoritetens Mål och budget 2017. Inga avvikelser med undantag för:

Gatu- och samhällsmiljönämnden:

Avgifterna för boendeparkering, maxtaxaparkering, parkeringsavgifter och zonindelning ska vara i enlighet med Liberalernas tidigare ställningstaganden i kommunfullmäktige 25/5-2016:

- Att parkeringsavgiften i centrala Uppsala ska vara differentierad och sänkas till 20 kronor/h de första två timmarna, därefter 30 kronor/h.
- Att parkeringsavgift även fortsättningsvis ska erläggas 08.00-18.00 helgfria vardagar.
- Att parkeringsavgift inte heller i fortsättningen ska erläggas på söndagar och helgdagar.
- Att dygnsavgiften för boendeparkering ska höjas till 20 kronor.
- Att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa högsta avgift för boendeparkering till 400 kronor per månad och att denna avgift indexregleras.
- Att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa högsta möjliga parkeringsavgift till 35 kronor i timmen och att denna avgift indexregleras.

Bilaga 11 Investeringar

Investeringar nämnder (total)

(Belopp i miljoner kronor)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Arbetsmarknadsnämnden	4	4	4	4
Gatu- och samhällsmiljönämnden	258	250	255	337
Idrotts- och fritidsnämnden	5	5	5	5
Kommunstyrelsen	111	146	146	191
- varav SBF	61	84	77	76
- varav Stadshus 2020		3	3	70
- varav KLK (IT)	50	59	66	45
Kulturnämnden	13	18	23	18
- varav offentlig utsmyckning	6	6	6	6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2	0,5	0,5	0,5
Namngivningsnämnden	0	0	0	0
Omsorgsnämnden	2	0	0	0
Plan- och byggnadsnämnden	2	2	2	2
Räddningsnämnden	17	14	14	14
Socialnämnden	3	1	1	1
Styrelsen för teknik och service	13	13	13	13
Styrelsen för Uppsala vård och omsorg	4	5	6	7
Utbildningsnämnden	44	33,5	143	125
Valnämnden	0	0	0	0
Äldrenämnden	2	9,5	12,5	7,5
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Totala investeringar	480	501,5	625	725

Nämnder per investeringskategori

(Belopp i miljoner kronor)	Förslag Mål & budget 2017-2019			
	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Summa fastighetsförvärv MEX	40	40	40	40
Investeringar i verksamhetsfastigheter				
Energiåtgärder	4	6	3	3
– varav vindkraftverk	0	0	0	0
Särskilda boenden	20	20	20	20
Summa verksamhetsfastigheter	24	26	23	23
Investeringar infrastruktur				
Park/lek, natur, naturstråk	26	16	30	50
Gator/vägar/förbindelser	86	128	45	68
Stadsutveckling	11	9	11	64
Cykelfrämjande	64	51	81	79
Hållbart resande, trafiksäkerhet	12	9	66	65
Upprustning/reinvestering	32			
Övrig infrastruktur GSN	27	38	23	11
Bredband	3	0	0	0
Offentlig utsmyckning	6	6	6	6
Summa infrastruktur	267	256	261	343
Summa IT-system	60	93	80	58
Summa inventarier	54	46	184	225
Anskaffning maskiner				
– personbilar/vhtmaskiner	20	11	11	11
– räddningsfordon	15	11	11	11
Summa maskiner	35	22	22	22
Totala investeringar	480	532	625	725
Sociala investeringar	15	0	0	0
Totala investeringar inkl. sociala investeringar	495			

Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014-2015)
Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2010)Avfallsplan för Uppsala kommun 2014-2022
Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2009)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2013, rev. 2016?)
Cykelpolicy (KF 2013)
CEMR övergripande handlingsplan för Uppsala kommun (KS 2016?)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Delegationsordning 2015
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiplan (KF 2001, rev 2016)
Finanspolicy (KF 2013)
Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2016?)
Försäkringspolicy (KF 2015)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013-2015 (KF 2013)
Handlingsplan för mottagande av nyanlända och asylsökande. (KF 2016?)
Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
Innerstadsstrategi (KF 2016?)
Krisledningsplan (KS 2015)
Kommunikationspolicy (KF 2004, rev. 2016?)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Kvalitetspolicy (KF 2001, rev 2016?)
Landsbygdsprogram (KF 2016?)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2008, rev. 2016?)
Placeringspolicy för donationsstiftelser (KF 2001)
Plan för jämställdhetsintegrering i Uppsala kommun 2014-2016 (KS 2014)
Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet (KS 2015)
Platsvarumärkesplattform för Verka, etablera och investera (KS 2016)
Policy för hållbar utveckling (KF 2008, rev 2016?)
Policy för internationellt arbete (KF 2014)
Policy för representation (KF 2014)
Policy mot mutor (KF 2014)
Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation (KF 2014)
Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)

Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Program för funktionshinderpolitiken
Program för individ- och familjeomsorgen (KF 2004)
Program mot våld i nära relationer
Renhållningsordning (KF 2014)
Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (2000)
Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2014)
Riktlinje för nämndens verksamhetsplanering och uppföljning (2015)
Riktlinje för riskanalys och intern kontroll (KS 2015)
Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2015)
Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
Riktlinjer för styrdokument (2015)
Riktlinjer för tillgänglighetsmedel (KS 2015)
Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
Säkerhetspolicy (KF 2012)
Trafikplan (2006)
Upphandlingspolicy (KF 2014, rev 2016?)
Vattenprogram (KF 2015)
Åtgärdsplan för extraordinära händelse (KS 2015)
Åtgärdsprogram för luft 2014-2021 (KF 2014)
Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)
Äldrepolitiskt program (KF 2009)
Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun (KF 2013)
Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län (KF 2013)
Översiktsplan (KF2010, rev. 2016?)

Bilaga 14 Uppföljningsplan 2017

Uppföljning	Underlag	KLK skickar ut rutiner	Underlag inlämnas till KLK	Beslutsinstans
Helårsbudget				
Kommunstyrelsen och nämnder	Verksamhetsplaner inklusive budget.	September 2016	Första kvartal 2017	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Bolagens affärsplaner och moderbolagets verksamhetsplan.	September 2016	Oktober 2016	USAB:s styrelse.
Månadsuppföljning				
Kommunstyrelsen och nämnder	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget.	löpande	Månadsvis	Anmäls i kommunstyrelsen.
Delårsuppföljning i april				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos, inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget.	Mars 2017	Maj 2017	Kommunstyrelsen i juni/augusti, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag.	Mars 2017	Maj 2017	USAB:s styrelse.
Delårsbokslut i augusti				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget, KF-/KS-uppdrag, samt program och övriga planer.	Juni 2017	September 2017	Kommunstyrelsen i oktober, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av ägardirektiv och avkastningskrav.	Juni 2017	September 2017	USAB:s styrelse, anmäls i kommunfullmäktige.
Helårsbokslut				
Kommunstyrelsen och nämnder	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt policyer och riktlinjer.	November 2017	Januari/februari 2018	Kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2018.
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, avkastningskrav samt policyer och riktlinjer.	November 2017	Februari 2018	USAB:s styrelse, kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2018.